

8 (185) 2018
www.een.org.pl

ZMIANY W ZBIOROWYM
ZARZĄDZANIU
PRAWAMI AUTORSKIMI

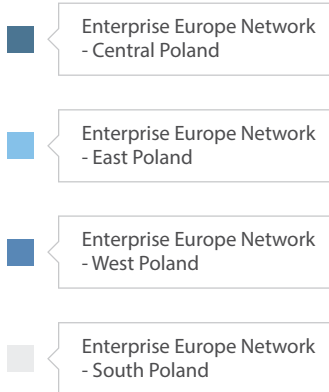
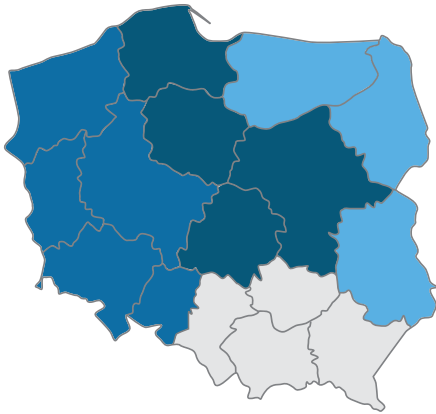
CENY TRANSFEROWE
PO NOWEMU

PRACA CUDZOZIEMCÓW
NA TERYTORIUM POLSKI

Konsorcja realizujące projekt Enterprise Europe Network w Polsce

Konsorcjum: Enterprise Europe Network-Central Poland

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa
tel. (22) 432 71 02
www.een.org.pl

Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego
ul. Racjonalizacji 6/8, 02-673 Warszawa
tel. (22) 847 53 68
www.een-centralpoland.eu

Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości
ul. Piotrkowska 86, 90-103 Łódź
tel. (42) 630 36 67
www.frp.lodz.pl

Stowarzyszenie „Wolna Przedsiębiorczość”
ul. Piekarnicza 12A
80-126 Gdańsk
tel. 58 350 51 40
www.een.pomorskie.pl

Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
ul. Włocławska 167, 87-100 Toruń
tel. (56) 699 54 80-83
www.een.tarr.org.pl

Uniwersytet Warszawski DELab
ul. Dobra 56/66, 00-312 Warszawa
tel. (22) 55 27 606
www.een.uw.edu.pl

Konsorcjum: Enterprise Europe Network-East Poland

Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego
ul. Starobojarska 15, 15-073 Białystok
tel. (85) 740 86 83
www.pfrr.pl, www.een-polskawschodnia.pl
www.een.pfrr.pl

Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
ul. Prawocheńskiego 9, 10-720 Olsztyn
tel. (89) 523 39 00
www.uwm.edu.pl, www.een-polskawschodnia.pl
www.uwm.edu.pl/een

Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego SA w Olsztynie
ul. Jagiellońska 91a, 10-356 Olsztyn
tel. (89) 512 24 05
www.een.wmarr.olsztyn.pl,
www.een-polskawschodnia.pl

Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Lubelskiej
ul. Nadbystrzycka 36 pok. 730 (Budynek Wydziału Mechanicznego), 20-618 Lublin
tel. (81) 538 42 70
http://lctt.pollub.pl,
www.een-polskawschodnia.pl,
www.citt.pollub.pl

Lubelska Fundacja Rozwoju
Rynek 7, 20-111 Lublin
tel. (81) 528 53 11-12-31
www.lfr.lublin.pl,
www.een-polskawschodnia.pl

Park Naukowo-Technologiczny Polska Wschód w Suwałkach Sp. z o.o.
ul. Innowacyjna 1, 16-400 Suwałki
tel. (87) 564 22 24-25
www.park.suwalki.pl,
www.een-polskawschodnia.pl

Konsorcjum: Enterprise Europe Network-South Poland

Centrum Transferu Technologii, Politechnika Krakowska
ul. Warszawska 24, 31-155 Kraków
tel. (12) 628 28 45
www.transfer.edu.pl

Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie
ul. Floriańska 3, 31-019 Kraków
(12) 428 92 55
www.iph.krakow.pl

Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.
ul. Wincentego Pola 16, 44-100 Gliwice
tel. (32) 339 31 10
www.gapr.pl

Fundusz Górnośląski SA Oddział w Katowicach (d. Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego SA)
ul. Powstańców 17, 40-039 Katowice
tel. (32) 728 58 28, 829, 865, 902, 903
www.enterprise.fundusz-silesia.pl

Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.
ul. Studencka 1, 25-323 Kielce
tel. (41) 343 29 10
www.it.kielce.pl

Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa
ul. Sienkiewicza 53, 25-002 Kielce
tel. (41) 368 02 78
www.siph.com.pl

Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego SA
ul. Szopena 51, 35-959 Rzeszów
tel. (17) 867 62 34
www.rarr.rzeszow.pl

Stowarzyszenie Grupy Przedsiębiorców Przemysłu Lotniczego Dolina Lotnicza
ul. Szopena 51, 35-959 Rzeszów
tel. (17) 850 19 35
www.dolinalotnicza.pl

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania
ul. mjr. H. Sucharskiego 2, 35-225 Rzeszów
tel. (17) 852 49 75
www.een.wsiz.pl

Konsorcjum: Enterprise Europe Network-West Poland

Wrocławskie Centrum Transferu Technologii, Politechnika Wrocławska
ul. Smoluchowskiego 48, 50-372 Wrocław
tel. (71) 320 33 18
www.wctt.pwr.edu.pl

Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
ul. Rubież 46, 61-612 Poznań
tel. (+48) 61 827 97 46
www.ppnt.poznan.pl

Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie
ul. Zakładowa 4, 62-510 Konin
tel. (+48) 63 245 30 95
www.arrkonin.org.pl

Centrum Przedsiębiorczości i Transferu Technologii Uniwersytetu Zielonogórskiego
ul. Syrkiewicza 6, 66-002 Nowy Kiszewo
tel. (+48) 504 070 281
www.cptt.uz.zgora.pl

Fundacja Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości
ul. Częstochowska 25, 62-800 Kalisz
tel. (+48) 62 765 60 58
www.kip.kalisz.pl

Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.
ul. Szczawieńska 2, 58-310 Szczawno-Zdrój
tel. (+48) 74 648 04 50
www.darr.pl

Stowarzyszenie „Promocja Przedsiębiorczości” w Opolu
ul. Damrota 4, 45-064 Opole
tel. (+48) 77 456 56 00
www.een.opole.pl

Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii
ul. Jagiellońska 20-21, 70-363 Szczecin
tel. (+48) 91 449 41 09
www.innowacje.zut.edu.pl

Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego – Szczecińskie Centrum Przedsiębiorczości
ul. Kolumba 86, 70-035 Szczecin
tel. (+48) 91 433 02 20
www.zsrg.szczecin.pl

Drodzy Czytelnicy,

w maju tego roku państwa członkowskie UE przyjęły pakiet zmian, które mają dostosować unijne przepisy dotyczące odpadów do wymogów, jakie już kilka lat temu zostały nakreślone przez Komisję Europejską w ramach strategii wprowadzającej tzw. gospodarkę o obiegu zamkniętym (GOZ). Jej zasadniczym zadaniem jest zapobieganie powstawaniu odpadów lub przynajmniej zwiększenie poziomu ich recyklingu i ponownego użycia. Umożliwić realizację założeń GOZ ma m.in. przyjęcie dyrektywy 2018/852, która nakłada obowiązek zwiększenia poziomu recyklingu odpadów opakowaniowych. Więcej na ten temat można przeczytać w artykule pt. „Zmiana dyrektywy w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych”.

Przedsiębiorcom dokonującym rozliczeń z podmiotami powiązаныmi polecamy z kolei artykuł pt. „Ceny transferowe po nowemu”, w którym przybliżamy cel i główne założenia projektu zmiany ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w tym zakresie.

Zapraszamy także do zapoznania się z najnowszymi ofertami współpracy zagranicznej pochodzącymi z bazy POD (*Partnership Opportunities Database*), prowadzonej przez Komisję Europejską i udostępnianej ośrodkom Enterprise Europe Network.

Z wyrazami szacunku
zespół redakcyjny
Biuletynu Euro Info

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich zmiany i redagowania. Uwagi i komentarze prosimy kierować na adres: biuletyn_ei@parp.gov.pl

Wszystkie teksty zawarte w Biuletynie Euro Info mogą być przedrukowane wyłącznie po uzyskaniu zgody redakcji. Zainteresowanych prenumeratą prosimy o kontakt z najbliższym ośrodkiem Enterprise Europe Network.

Biuletyn Euro Info, wydawany przez ośrodek Enterprise Europe Network przy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, jest współfinansowany przez Komisję Europejską ze środków pochodzących z programu COSME na lata 2014–2020 oraz przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii w ramach programu pn. „Udział Polski w programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (COSME) oraz w instrumentach finansowych programów UE wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw w latach 2015–2021”.

Komisja Europejska lub osoby występujące w jej imieniu nie są odpowiedzialne za informacje przedstawione w publikacji. Poglądy wyrażone w publikacji są poglądami Autorów i nie muszą pokrywać się z działaniami Komisji Europejskiej.

Spis treści

4	Prawo pracy Wykonywanie pracy przez cudzoziemców na terytorium Polski
10	Własność intelektualna Zmiany w zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi
15	Prawo celne Unijny Kodeks celny
19	Ochrona środowiska Zmiana dyrektywy w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych
23	Ceny transferowe Ceny transferowe po nowemu
26	Aktualności
30	Oferty Oferty współpracy

Redaktor naczelny: Paweł Sikorski
Zespół: dr Michał Polański, Aleksandra Wolska
Korekta: Pracownia Edytorka
Adres redakcji: Enterprise Europe Network przy PARP
ul. Pańska 81/83, 00-834 Warszawa
Telefon: 22 432 71 02

Skład, druk i dystrybucja: Pracownia C&C Sp. z o.o.
www.ccp.com.pl
Zdjęcia: Fotolia
Nakład: 1400 egz.

Wykonywanie pracy przez cudzoziemców na terytorium Polski

Kogo i na jakich zasadach można zatrudnić legalnie

Wojciech Wołoszczak

Jedną z form ochrony krajowego rynku pracy i miejscowych pracowników jest tworzenie przez państwo barier dla zatrudniania cudzoziemców, tj. osób nieposiadających polskiego obywatelstwa. Obok wymogów administracyjnych, takich jak konieczność uzyskania zezwolenia na pracę czy zgody na wjazd do danego kraju, do takich instrumentów można zaliczyć także przepisy pełniące taką funkcję pośrednio. Chodzi np. o regulacje dotyczące minimalnego wynagrodzenia za pracę czy obowiązku posiadania określonych

kompetencji (zatrudnienie w zawodach regulowanych). Wszelkie tego typu instrumenty mają zasadniczo na celu ochronę rodzimych pracowników, w tym między innymi przed konkurencją ze strony cudzoziemców gotowych tę samą pracę wykonywać na gorszych warunkach i za mniejsze wynagrodzenie.

Z drugiej strony przedsiębiorcy są zainteresowani, by koszty ich działalności – w tym koszty wynagrodzeń za pracę – były jak najniższe, a jakość pracy

wysoka. Firmy często nie mogą znaleźć odpowiedniego pracownika, tzn. z preferowanymi kwalifikacjami lub chętnego podjąć się nisko płatnej pracy. Dlatego są oni zainteresowani zatrudnieniem osób z zagranicy w celu dalszego rozwijania swojej działalności.

Rodzaje zatrudnienia

Istnieją różne formy prawne zatrudnienia cudzoziemca w Polsce. Podstawową

jest zawarcie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, o ile jej zawarcie nie będzie naruszać regulacji polskiego Kodeksu pracy. Alternatywą jest zatrudnienie cudzoziemca za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej, co jest atrakcyjne zwłaszcza wtedy, kiedy przedsiębiorca potrzebuje tylko okresowo większej liczby pracowników lub nie ma czasu czy chęci do zajmowania się procesem ich samodzielnej rekrutacji.

Praca na terenie Polski może być wykonywana przez cudzoziemca również bez jego formalnego zatrudnienia – w ramach podróży służbowej lub delegowania przez jego pracodawcę, który będzie wykonywać na zlecenie polskiego przedsiębiorcy konkretne zlecenie. Wreszcie praca ta może być świadczona w ramach tzw. leasingu pracowniczego, który stanowi wariant w ramach oddelegowania pracownika między pracodawcami.

Obowiązek meldunkowy i PESEL dla cudzoziemca

W związku z członkostwem Polski w Unii Europejskiej nie ma żadnych dodatkowych wymogów związanych z zawarciem umowy o pracę czy umowy cywilnoprawnej z obywatelem jednego z państw Wspólnoty, a także z krajów należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego – Islandii, Norwegii i Lichtensteinu, a także z obywatelem Szwajcarii. Obywatele tych państw mogą swobodnie wjechać, przebywać i poszukiwać na terenie Polski zatrudnienia. Podobnie jak Polaków, dotyczy ich także obowiązek meldunkowy, obligujący każdego cudzoziemca do zgłoszenia miejsca stałego lub czasowego pobytu. Warto tutaj podkreślić, że ostatecznie nie doszło do zapowiadanej likwidacji obowiązku meldunkowego dla obywateli Polski, nie można zatem powyższych przepisów względem cudzoziemców uznać za formę ograniczeń administracyjnych.

Obywatele państw UE, EOG i Szwajcarii muszą dokonać meldunku najpóźniej w trzydziestym dniu pobytu; pozostali cudzoziemcy – już czwartego dnia, o ile okres ich pobytu na terytorium Polski

będzie przekraczać 30 dni. Począwszy od stycznia 2018 r., przy dokonaniu obowiązkowego meldunku każdemu cudzoziemcowi zostaje z urzędu nadany numer PESEL, który jest niezbędny we wszelkich kontaktach z urzędami skarbowymi.

Cudzoziemcy spoza UE i Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Dostęp do polskiego rynku pracy dla cudzoziemców z innych niż wskazane powyżej państw jest ściśle regulowany. Wykonywanie pracy przez takie osoby, bez względu na podstawę prawną powierzenia pracy, jest dopuszczalne tylko w ściśle określonych przepisami przypadkach.

Zasadniczo są one wymienione w art. 87 i 88 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r., dalsze wyjątki mogą zawierać też ustawy szczegółowe. Należy przy tym pamiętać, że możliwość wykonywania pracy przez cudzoziemca jest uzależniona od dwóch czynników, czyli od legalności jego pobytu w Polsce oraz legalności wykonywania pracy. Cudzoziemiec musi mieć np. wizę lub inny dokument uprawniający do wjazdu i pobytu na terenie Polski, ale także jednocześnie ważne zezwolenie na pracę – o ile przepisy go z takiego obowiązku nie zwalniają. Co do zasady zgodę na wykonywanie pracy wydają wojewodowie.

Uproszczony tryb zatrudnienia dla obywateli 6 państw

Aktualnie obowiązują pewne ułatwienia przy zatrudnianiu obywateli sześciu państw, czyli Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy. Osoby pochodzące z tych krajów mogą pracować w Polsce przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy na podstawie specjalnej procedury złożenia przez polskiego pracodawcę oświadczenia

o powierzeniu pracy cudzoziemcowi. W tym trybie pracodawca zamierzający powierzyć pracę osobie z tych państw składa na formularzu oświadczenie właściwemu staroście i w razie jego rejestracji może zawrzeć umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną z taką osobą bez konieczności uzyskiwania zezwolenia na pracę.

W tym uproszczonym trybie nie jest także konieczne wykonywanie tzw. testu rynku pracy, tj. procedury, w ramach której należy potwierdzić brak możliwości zatrudnienia na danym stanowisku obywatela Polski lub innego kraju Unii Europejskiej na lokalnym rynku. Należy pamiętać, że poza rejestracją oświadczenia cudzoziemiec musi jeszcze legitymować się ważnym tytułem do przebywania na terytorium Polski, np. odpowiednią wizą. W stosunku np. do obywateli Ukrainy, Albanii czy Gruzji istnieje przy tym możliwość wjazdu na teren Polski na czas do 90 dni w okresie 180 dni na podstawie paszportu biometrycznego w tzw. ruchu bezwizowym. Celem takiego wjazdu może być też poszukiwanie lub wykonywanie pracy. W określonych przypadkach obywatele tych krajów mogą w zakresie, w jakim są zwolnieni również z posiadania zezwolenia na pracę, legalnie podjąć zatrudnienie na zasadach praktycznie równoważnych jak obywatele państw Wspólnoty.

Nowe zezwolenia w wybranych branżach

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom polskich pracodawców, od 1 stycznia 2018 r. wprowadzono nowy rodzaj zezwolenia na pracę, ograniczonego do zatrudniania cudzoziemców w następujących sektorach gospodarki: rolnictwo, turystyka i ogrodnictwo (w zakresie działalności określonych według konkretnych kodów działalności zgodnych z PKD – określonych w załączniku do rozporządzenia z dnia 8 grudnia 2017 r., Dz.U. z 2017 r., poz. 2348). Tak jak w przypadku procedury uproszczonej dla obywateli z sześciu wskazanych wcześniej państw wojewoda nie wydaje w tej procedurze zezwolenia na pracę, a możliwość jej wykonywania zależy od zarejestrowania przez starostę

Samo zezwolenie na pracę sezonową może być wydane na okres do 9 miesięcy w danym roku kalendarzowym.

(powiatowy urząd pracy) oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy.

Samo zezwolenie na pracę sezonową może być wydane na okres do 9 miesięcy w danym roku kalendarzowym. W tej procedurze będzie jednak konieczne przedstawienie informacji o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych na rynku polskim, czyli będzie trzeba przeprowadzić tzw. test rynku pracy, jeśli cudzoziemiec, którego ma dotyczyć zezwolenie, nie pochodzi z jednego z sześciu wskazanych wcześniej państw (stan na lipiec 2018 r.). Istotne jest, że w okresie obowiązywania zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemcowi można powierzyć inną pracę niż sezonowa na okres nieprzekraczający 30 dni w okresie obowiązywania danego zezwolenia.

W wyżej wskazanych przypadkach uzyskania tytułu legalizującego wykonywanie pracy przez danego cudzoziemca jest możliwe zawarcie umowy między polskim pracodawcą a obcokrajowcem. Pracodawca w stosunku do pracownika cudzoziemca ma takie same obowiązki, jak względem polskiego zatrudnionego. Dotyczą one zasad dopuszczania do pracy, zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, prowadzenia rozliczeń podatkowych czy przestrzegania zasad BHP przy wykonywaniu pracy. Do umowy regulującej wykonywanie pracy na terytorium Polski zastosowanie znajdzie szereg polskich przepisów, bez względu bowiem na to jakiej narodowości jest pracownik i jaką formę zatrudnienia wybrano oraz czy poddano daną umowę pod regulacje prawa obcego, są to tzw. przepisy bezwzględnie obowiązujące w prawie polskim lub normy wymuszające swoje zastosowanie na terytorium danego państwa (obszaru). Chodzi w tym wypadku w szczególności o szereg norm mających na celu ochronę praw pracowników, jak np.: wysokość płacy minimalnej, wymiar czasu pracy i odpoczynku (w tym urlopu), ochronę przed pracą w nadgodzinach czy właśnie kwestie związane z BHP.

Agencje pracy tymczasowej

Nie każdy pracodawca posiada rozbudowane struktury pomagające w odnalezieniu się w gąszczu różnych regulacji. Poza tym przedsiębiorca może być zainteresowany znalezieniem pracowników jedynie na okres realizacji konkretnego zadania lub na okres urlopu swoich stałych pracowników. Podstawowym sposobem poszukiwania zatrudnienia pracowników (zarówno na stałe, jak i tymczasowych) jest zwrócenie się o pomoc do powiatowych urzędów pracy lub do agencji pracy tymczasowej. Ostatnio, zwłaszcza w kontekście zatrudniania obywateli z 6 wskazanych wcześniej państw (Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy) i wprowadzonych w 2018 r. kolejnych ułatwień w procedurze legalizacji ich zatrudnienia, agencje są nastawione na rekrutowanie pracowników z tych właśnie państw.

Pracodawca chcący skorzystać z usług agencji pracy tymczasowej nie staje się pracodawcą, a wyłącznie pracodawcą-użytkownikiem. Pracodawcy-użytkownicy nie obciążają obowiązków związane z dbaniem o legalność pobytu i zatrudnienia – kwestie te, jak też pozostałe obowiązki administracyjne, takie jak zgłoszenie do ubezpieczeń, prowadzenie akt osobowych itp., obciążają agencję. Na pracodawcy korzystającym z pracy takich pracowników ciąży zasadniczo obowiązek kierowania ich pracą oraz zapewnienia im bezpiecznych warunków pracy. Bez względu na narodowość pracowników tymczasowych czy też na ich zatrudnienie przez agencję pracy tymczasowej nie mogą być oni w żaden sposób dyskryminowani względem innych zatrudnionych. Dotyczy to zarówno kwestii wynagrodzenia, jak też innych aspektów wykonywania pracy.

Oddelegowanie przez pracodawcę zagranicznego

Kolejnym sposobem wykonywania przez cudzoziemca pracy na terenie Polski jest realizacja przez niego określonych zadań w ramach podróży służbowej lub oddelegowania go przez pracodawcę zagranicznego, a więc bez nawiązywania

jakiegokolwiek stosunku regulującego świadczenie pracy z polskim pracodawcą. Pojęcia te w polskim porządku prawnym nie są synonimami, aczkolwiek w praktyce ich odróżnienie nie zawsze jest proste. Zgodnie z polskimi przepisami za podróż służbową nie uznaje się wykonywania przez pracownika pracy jako takiej poza miejscem jej stałego wykonywania, a wyłącznie realizację ściśle określonego przez przełożonego zadania poza normalnym miejscem świadczenia pracy. Dodatkowo przyjmuje się, że realizacja takiego zadania musi mieć charakter incydentalny w porównaniu ze zwyczajowym sposobem wykonywania pracy przez takiego pracownika, powinna także odbywać się na polecenie służbowe przełożonego. Oznacza to, że stałe wyjazdy w to samo miejsce lub w pewien obszar geograficzny w celu wykonywania takich samych obowiązków zgodnie z polskimi przepisami nie zostaną uznane za podróż służbową, a za błędne określenie miejsca wykonywania pracy w umowie.

Z delegowaniem mamy więc do czynienia wtedy, kiedy pracodawca porozumiał się z pracownikiem w sprawie czasowej zmiany miejsca wykonywania pracy i następnie wysłał go do pracy jako takiej. Jest to więc sytuacja, w której np. pracodawca zagraniczny w związku z realizacją umowy zawartej z polskim podmiotem wysłał do pracy w Polsce swojego pracownika do wykonania określonych zadań czy po prostu do wykonywania pracy. Chodzi np. o wysłanie spawacza do budowy statku lub pracowników budowlanych na teren budowy.

To, czy dane wykonywanie pracy będzie się odbywać w ramach oddelegowania, czy podróży służbowej, ma kardynalne znaczenie przy rozliczaniu dodatków do wynagrodzenia. Dodatkowe świadczenia wypłacone w związku z przebywaniem przez pracownika w podróży służbowej są zasadniczo zwolnione zarówno z oskładkowania, jak i z opodatkowania (do wysokości określonej rozporządzeniami). W razie delegowania pracownika do pracy polskie przepisy nie przewidują obowiązku wypłacania żadnych dodatków jak przy podróży służbowej w związku ze zmianą miejsca wykonywania pracy (diety, zwrotu kosztów podróży). Natomiast wszelkie wypłacone należności co do zasady podlegają oskładkowaniu i opodatkowaniu tak jak część wynagrodzenia za pracę.

Z tych też przyczyn pracodawcy niejednokrotnie wchodzi w spór z ZUS w zakresie braku oskładkowania wyłaconych za czas delegacji dodatków do wynagrodzenia, gdyż błędnie kwalifikują dany wyjazd jako podróż służbową.

Obywatele państw będących członkami Unii Europejskiej, Islandii, Norwegii, Lichtensteinu oraz Szwajcarii mogą bez żadnych przeszkód natury administracyjnej wykonywać pracę na terenie Polski także w ramach podróży służbowej oraz oddelegowania. Praca pozostałych cudzoziemców podlega analogicznym jak przytoczone wcześniej ograniczeniom, gdyż zezwolenie jest wymagane na wykonywanie pracy jako takiej, a nie na zawarciu umowy o pracę z polskim podmiotem.

Należy tu jednak zaznaczyć wyjątek dotyczący prac krótkotrwałych, które w ściśle określonych wypadkach mogą być wykonywane bez odpowiedniego zezwolenia. Takim wyjątkiem jest zwolnienie z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę cudzoziemca zatrudnionego przez pracodawcę zagranicznego, który jest delegowany do pracy na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej na okres do 30 dni w roku kalendarzowym – o ile delegowanie ma miejsce do oddziału lub zakładu podmiotu zagranicznego albo podmiotu powiązanego, w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, z pracodawcą zagranicznym. Odnosi się to więc do przypadków „delegowania wewnętrznego” – w ramach pewnej grupy podmiotów – gdy praca nie ma być wykonywana na rzecz podmiotów trzecich.

Podobne zwolnienie obejmuje także inne przypadki delegowania cudzoziemca przez pracodawcę zagranicznego na okres nieprzekraczający 30 dni – ale już w okresie kolejnych 6 miesięcy – jeżeli wykonywanie pracy ma miejsce na rzecz innych podmiotów. Ten ostatni przypadek zwolnienia nie ma jednak zastosowania, jeżeli pracodawca zagraniczny nieposiadający w Polsce oddziału, zakładu lub innej formy zorganizowanej działalności deleguje cudzoziemca na terytorium RP w celu realizacji usługi o charakterze tymczasowym i okazjonalnym, co w praktyce odpowiada np. wykonaniu określonego zadania w ramach

podróży służbowej czy realizacji krótkotrwałego kontraktu. Takie wykonywanie pracy przez cudzoziemca wymaga wydania zezwolenia bez względu na długość jej wykonywania. W praktyce to, czy dane prace mają „charakter tymczasowy i okazjonalny”, na realizację których cudzoziemiec wymaga zezwolenia, podlega indywidualnej ocenie, a inspektorzy Państwowej Inspekcji Pracy traktują to pojęcie niejednolicie.

Trzecią grupą są zwolnienia odnoszące się do cudzoziemców będących członkami organów osób prawnych wpisanych do rejestru przedsiębiorców lub spółek kapitałowych w organizacji albo komplementariuszami spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej czy też pełniącymi funkcję prokurenta. Osoby te mogą bez zezwolenia wykonywać na terytorium Polski pracę przez okres nieprzekraczający 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy. Wyjątek ten może być więc stosowany np. w odniesieniu do zatrudniania cudzoziemców specjalistów, których obecność w Polsce nie jest wymagana stale, co w dzisiejszych czasach i przy możliwościach świadczenia pracy zdalnej często nie jest problematyczne.

Praca na terenie Polski może być wykonywana przez cudzoziemca również bez jego formalnego zatrudnienia

Należy oczywiście pamiętać, że w tych trzech przypadkach zwolnień od obowiązku posiadania zezwolenia na pracę cudzoziemiec musi jeszcze posiadać uprawnienie do legalnego wjazdu i przebywania na terytorium Polski.

Regulacje prawne dotyczące delegowania pracowników

Wykonywanie pracy na terytorium innego państwa i związane z tym skutki zostały uregulowane na poziomie Unii Europejskiej w ramach dyrektywy 96/71/WE z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług. W odróżnieniu od unijnego rozporządzenia dyrektywa jest aktem, z którego zasadniczo nie wynikają dla obywateli wiążące normy prawne – treść jej postanowień musi być transponowana (wprowadzona) do porządku prawnego przez każde państwo. W Polsce przepisy dyrektywy 96/71/WE oraz dyrektywy 2014/67/UE uchwalonej m.in. w sprawie egzekwowania dyrektywy z 1996 r. zostały wprowadzone do porządku krajowego w ramach Kodeksu pracy i ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług z dnia 10 czerwca 2016 r. Kluczowe dla stosowania dyrektywy 96/71/WE w porządkach prawnych poszczególnych państw ją wdrażających jest określenie, do jakich przypadków świadczenia pracy przez obywatela innego kraju znajduje ona zastosowanie w kontekście gwarantowanego im w takiej sytuacji minimalnego standardu warunków pracy i płacy w miejscu jej wykonywania.

Zgodnie z dyrektywą 96/71/WE delegowanie polega na czasowym powierzeniu pracownikowi wykonywania określonych zadań na terytorium innego państwa członkowskiego. Powierzenie wykonywania pracy następuje w ramach umowy zawartej między pracodawcą a odbiorcą usługi. Jednocześnie musi

ono występować w określonej formie, np. wysłania własnych pracowników podlegających kierownictwu pracodawcy delegującego do pracy w innym kraju w celu realizacji zawartej umowy z odbiorcą usługi w kraju delegowania lub gdy takie delegowanie ma miejsce do zakładu, oddziału czy przedsiębiorstwa należącego do grupy przedsiębiorców.

Jak wynika z tej definicji w rozumieniu prawa unijnego, także jednodniowa zagraniczna podróż służbowa, rozumiana zgodnie z przytoczonym wcześniej polskim odróżnieniem jej od oddelegowania, może podlegać pod regulacje unijne związane z delegowaniem pracowników w ramach świadczenia usług. Należy tu pamiętać, że o tym, czy dana praca będzie delegowaniem w ramach prawa unijnego, czy podróżą służbową rozumianą zgodnie z polskimi przepisami, decydują normy kraju wykonywania pracy.

W przypadku podróży służbowej Polaka do innego kraju członkowskiego (i odwrotnie) może się zatem okazać, że taka podróż służbowa będzie jednocześnie delegowaniem w rozumieniu norm wynikających z dyrektyw 96/71/WE i 2014/67/UE (wdrażających ich postanowienia przepisów danego kraju). Będzie się to wiązało z szeregiem dodatkowych obowiązków notyfikacyjnych nawet jednodniowego delegowania, a także koniecznością wyznaczenia na miejscu delegowania osoby do pośredniczenia w kontaktach z miejscowym odpowiednikiem Państwowej Inspekcji Pracy czy przechowywania na miejscu delegowania dokumentów dotyczących delegowanych w rozumieniu unijnym pracowników (por. polska ustawa o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług z 10 czerwca 2016 r. wdrażająca obie przytoczone wyżej dyrektywy).

Które prawo będzie regulować pracę pracownika

W przypadku delegowania w unijnym rozumieniu może dochodzić do konfliktu porządków prawnych kilku państw, regulujących zasady wykonywania

pracy na danym terytorium. Chodzi tu nie tylko o normy w konkretnym kraju bezwzględnie obowiązujące, ale też o tzw. przepisy wymuszające swoje stosowanie, tzn. normy, które przez dane państwo są uznawane za tak istotne w rodzimym porządku prawnym, że nawet wyraźne poddanie danej umowy o pracę pod prawo innego kraju nie wyłącza ich zastosowania. Zasadą jest, że wykonywanie pracy podlega pod prawo państwa, w którym jest ona wykonywana.

Już z mocy samej dyrektywy 96/71/WE wynika, że warunki pracy pracowników delegowanych nie mogą być gorsze od warunków gwarantowanych pracownikom rodzimym w zakresie wynagrodzenia minimalnego, norm czasu pracy (w tym odpoczynku i prawa do urlopu) czy przepisów BHP. Prawa poszczególnych krajów jednak w różnym stopniu wyznaczają standardy ochrony praw pracowniczych – także mając na względzie ochronę swoich obywateli przed konkurencją pracowników z innych państw członkowskich.

W kontekście wykonywania pracy na terytorium Polski przez cudzoziemców pochodzących z Unii, obszaru EOG i Szwajcarii oznacza to, że bez względu na prawo obowiązujące zatrudnionego w jego państwie minimalny standard ochrony jego praw pracowniczych, między innymi w powyższych kwestiach, i tak będzie wynikał z obowiązujących w Polsce norm. Nie będzie więc możliwe wypłacenie wynagrodzenia niższego, niż wynika to z przepisów o wynagrodzeniu minimalnym, czy nakazywanie takim osobom pracy w nadgodzinach w naruszeniem Kodeksu pracy – choćby było to zgodne z prawem kraju ich delegowania. Adekwatnie – polski pracodawca delegujący pracowników do pracy za granicą musi liczyć się z tym, że warunki pracy delegowanych pracowników będą musiały być dostosowane do miejscowych przepisów.

Problem ten w praktyce dotyczy najczęściej przepisów o płacy minimalnej, zwłaszcza w krajach zachodniej Europy. Tu należy nadmienić, że zasady te już niedługo ulegną zmianie. W uproszczeniu sprowadzi się to do tego, że już po roku delegowania pracownik będzie podlegał w pełni pod ustawodawstwo państwa delegowania (z wyłączeniem zasad zawierania i modyfikowania umów

o pracę), a wynagrodzenie pracownika delegowanego od samego początku nie będzie mogło być niższe niż pracownika lokalnego (aktualnie nie może być niższe od minimalnego w danym kraju).

Do którego państwa odprowadzić składki i podatki

Z zagadnieniem delegowania łączy się też kwestia krzyżowania się krajowych porządków prawnych w zakresie zabezpieczenia społecznego i opodatkowania przychodów pracowników delegowanych. W ramach Unii Europejskiej zasadą jest, że pracownik podlega ustawodawstwu tylko jednego kraju, tzn. tego, w którym wykonuje pracę. Od tej zasady jest ustanowiony istotny wyjątek. Zgodnie bowiem z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, o ile okres delegowania danej osoby do pracy w innym państwie członkowskim przez swojego pracodawcę nie przekracza 24 miesięcy, a osoba ta nie zastąpiła innego wcześniej delegowanego pracownika, podlega ona cały czas ustawodawstwu państwa delegowania, a nie miejsca wykonywania pracy. Zasadę tę stosuje się adekwatnie do osób wykonujących pracę na własny rachunek, które udają się wykonywać podobną działalność do innego państwa. W praktyce oznacza to, że cudzoziemiec (z państwa Unii Europejskiej, EOG lub Szwajcarii) podejmujący pracę w Polsce podlega polskim przepisom o zabezpieczeniu społecznym – chyba że wykonywanie pracy ma miejsce w ramach delegowania i przez okres nieprzekraczający 2 lat.

Wskazane zasady nie dotyczą obywateli innych państw. Zgodnie z polskimi przepisami (ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych) obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym podlegają m.in. osoby fizyczne, które wykonują pracę na terenie Polski i są pracownikami lub wykonują pracę na podstawie umowy zlecenia lub o świadczenie usług. Oznacza to, że co do zasady z tytułu wykonywania pracy na terytorium Polski cudzoziemiec podlega pod polskie przepisy

o zabezpieczeniu społecznym. Wyjątek od tej zasady zachodzi m.in., gdy wykonywanie pracy przez cudzoziemca nie ma charakteru stałego – a więc przykładowo w razie jego oddelegowania przez zagranicznego pracodawcę do pracy w Polsce. Kwestią uznaniową będzie jednak to, jak długo taka praca może być świadczona, aby pobyt cudzoziemca nie został uznany za mający „stały charakter”. Należy też mieć na uwadze fakt, że wskazana zasada może być wyłączona na podstawie zawartej umowy międzynarodowej. Ostatecznie więc kwestia podlegania cudzoziemca pod ubezpieczenia społeczne z tytułu wykonywania pracy w Polsce będzie wymagać każdorazowo wnikliwej analizy konkretnego przypadku.

Z powodu wykonywania pracy na terytorium Polski i osiągnięcia z tego tytułu wynagrodzenia cudzoziemcy co do zasady podlegają obowiązkowi podatkowemu – od dochodu osiągniętego z tego tytułu lub od całości swoich dochodów. Kluczowe wyjątki od tej zasady wprowadzają umowy międzynarodowe o unikaniu podwójnego opodatkowania. Ostatecznie więc kwestia ewentualnego pobrania zaliczki na podatek dochodowy będzie wymagać analizy umowy, która może znosić lub modyfikować obowiązek podatkowy takiej osoby.

Leasing pracowniczy

Ostatnią formą wykonywania pracy na terytorium Polski jest tzw. leasing pracowniczy, który polega na wypożyczeniu pracowników między pracodawcami. W odróżnieniu od delegowania przy leasingu pracownik nawiązuje jednak bezpośrednio z nowym pracodawcą „leasingobiorcą” umowę o pracę – jednocześnie dotychczasowy pracodawca udziela pracownikowi urlopu bezpłatnego. Taki leasing oczywiście odbywa się na podstawie umowy zawartej między pracodawcami. W tej konstrukcji obowiązują wszelkie warunki i ograniczenia w zatrudnianiu cudzoziemców, jak i wszelkie normy prawne związane z zatrudnieniem takich osób na terytorium Polski. W takim przypadku nie znajdują zastosowania przepisy wskazanych w niniejszej publikacji dyrektyw i rozporządzeń regulujące kwestie delegowania.

Pracodawca w stosunku do pracownika cudzoziemca ma takie same obowiązki, jak względem polskiego zatrudnionego

Podsumowanie

Przedsiębiorca chcący powierzyć pracę cudzoziemcowi w pierwszej kolejności musi zwrócić uwagę na jego obywatelstwo. Kwestia zatrudnienia obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, a także obywateli Islandii, Norwegii, Lichtensteinu oraz Szwajcarii nie napotyka żadnych barier administracyjnych. Jeżeli umowa regulująca zasady wykonywania pracy obcokrajowca na terytorium Polski nie zostaje zawarta według prawa państwa obcego, zatrudniający zasadniczo nie musi się martwić o ewentualne sprzeczności wynikające z takiego elementu transgranicznego.

Dodatkowe zagadnienia i obowiązki pojawiają się dopiero w razie delegowania obywateli tych państw do pracy w Rzeczypospolitej Polskiej – zarówno na gruncie notyfikacyjnym (PIP), jak i w kwestii ewentualnego podlegania tych osób pod polski system ubezpieczeń społecznych.

Zatrudnianie cudzoziemców z innych państw jest już z kolei ściśle regulowane i wymaga zasadniczo uzyskania zgody nie tylko na wykonywanie pracy, ale też niezbędne jest zbadanie, czy cudzoziemiec może legalnie przebywać w Polsce. Jedynie w ostatnim czasie w związku z niedoborami kadrowymi wprowadzono procedury uproszczone, zaś w ściśle określonych przypadkach jest możliwe krótkotrwale zatrudnienie cudzoziemców bez żadnych zgód.

Wojciech Wołoszczak
radca prawny, Kancelaria
Prawna Piszcz i Wspólnicy

Zmiany w zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi

Implementacja dyrektywy CRM

Marta Czeladzka

19 lipca 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi¹, która wdrożyła do polskiego porządku prawnego Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym (tzw. dyrektywa CRM, od *collective rights management*).

W ten sposób polski ustawodawca doprowadził do przyjęcia nowej, kompleksowej regulacji zbiorowego zarządu, a w konsekwencji ukształtowania

długo oczekiwanych podstaw prawnych stwarzających szansę rozwiązania problemów i niejasności związanych z działalnością organizacji zbiorowego zarządzania w Polsce.

Definicja zbiorowego zarządzania i organizacji zbiorowego zarządzania

Zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi to działalność polegająca na wykonywaniu praw autorskich lub praw pokrewnych dla zbiorowej korzyści uprawnionych. Ma ono znaczenie zwłaszcza wówczas,

gdy masowy charakter korzystania z chronionych prawem autorskim treści uniemożliwia lub znacząco utrudnia zawarcie przez użytkowników indywidualnych umów ze wszystkimi uprawnionymi. Wykonywaniem zbiorowego zarządzania zajmują się organizacje zbiorowego zarządzania (OZZ).

Organizacje zbiorowego zarządzania to działające w formie prawnej stowarzyszenia zrzeszenia uprawnionych lub podmiotów reprezentujących uprawnionych, tzn. twórców, wykonawców i producentów, organizacji radiowych i telewizyjnych, których statutowym celem jest zbiorowe zarządzanie powierzonymi im prawami autorskimi oraz prawami pokrewnymi na rzecz uprawnionych, w zakresie udzielonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zezwolenia. Wykonywanie zbiorowego zarządzania polega w szczególności na obejmowaniu praw w zbiorowy zarząd, udzielaniu zainteresowanym użytkownikom – takim jak osoby odtwarzające muzykę w kawiarniach, zakładach fryzjerskich, sklepach, hotelach czy dyskotekach, muzycy remiksujący inne utwory, kina, nadawcy radiowi i telewizyjni, producenci filmów realizowanych na podstawie powieści – zgody na korzystanie z utworów (zwykle w drodze licencji), pobieraniu wynagrodzeń od korzystających z utworów (inkaso) oraz podziale i wypłacie zainkasowanych środków między uprawnionych (repartycja), a także na monitorowaniu korzystania z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych przez użytkowników i dochodzeniu ochrony praw autorskich lub praw pokrewnych.

Dotychczas obowiązujące w Polsce przepisy dotyczące zbiorowego zarządzania i organizacji zbiorowego zarządzania zawarte były w rozdziale 12 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (pr. aut.). Pomimo znacznego skomplikowania materii zbiorowego zarządu

przepisy te były dosyć ogólnikowe i fragmentaryczne. Regulacja stała się z pewnością jedną z przeszkód w ukształtowaniu się w Polsce w pełni efektywnego systemu zbiorowego zarządu; w dosyć powszechnej opinii bowiem, zwłaszcza użytkowników treści prawnoautorskich, działalność organizacji zbiorowego zarządzania w Polsce jest oceniana jako mało przejrzysta, zaś pośrednictwo tych organizacji jako swoistego rodzaju obciążenie, a nie ułatwienie w prowadzeniu działalności przez użytkowników.

Stąd postulat szerszego uporządkowania zasad funkcjonowania działalności organizacji zbiorowego zarządzania, choć zainspirowany aktywnością prawodawcy unijnego, pragnącego usunąć różnice w krajowych przepisach regulujących funkcjonowanie organizacji zbiorowego zarządzania, spotkał się z uznaniem wielu środowisk, w tym także użytkowników.

Zakres regulacji ustawy

Ustawa o zbiorowym zarządzaniu stanowi kompleksową regulację dotyczącą niemal wszystkich aspektów działalności organizacji zbiorowego zarządzania. W pierwszej kolejności określa ona ogólne zasady działania organizacji zbiorowego zarządzania, z których część można uznać za kontynuację dotychczasowych tradycji polskiego systemu zbiorowego zarządu, a część stanowi implementację reguł ustanowionych przez prawodawcę unijnego. Najważniejsze z tych zasad to obowiązek określenia przez OZZ podstawy wykonywania zbiorowego zarządu, obowiązek objęcia praw autorskich lub praw pokrewnych w zbiorowy zarząd (organizacja może odmówić wykonania tego obowiązku tylko z ważnej przyczyny), obowiązek jednakowego traktowania przez OZZ uprawnionych, bez względu na podstawę prawną zbiorowego zarządzania ich prawami, a także zasada braku możliwości odmowy użytkownikowi zawarcia umowy o korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych lub pobór wynagrodzenia za takie korzystanie bez ważnej przyczyny.

Ponadto ustawa reguluje zasady udzielania zezwoleń na zbiorowe zarządzanie, kwestie dotyczące statutu i organów

organizacji zbiorowego zarządzania, zasady członkostwa w organizacji, zasady dotyczące relacji OZZ z uprawnionymi oraz zarządzania przychodami z praw, zasady dotyczące relacji OZZ z użytkownikami, obowiązki informacyjne i sprawozdawcze organizacji zbiorowego zarządzania, zasady działania Komisji Prawa Autorskiego, zasady nadzoru nad organizacjami zbiorowego zarządzania, jak również zasady udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących utworów muzycznych i słowno-muzycznych na terytorium więcej niż jednego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Model organizacji zbiorowego zarządzania

Ustawa o zbiorowym zarządzaniu utrzymuje dotychczas przyjmowaną w polskim ustawodawstwie koncepcję organizacji zbiorowego zarządzania jako podmiotu działającego w formie prawnej stowarzyszenia. Jest to wyrazem kontynuacji w ustawie zasady samorządności i autoreprezentacji twórców i artystów zakładającej, że pierwotnie uprawnieni do utworów i artystycznych wykonań będą mieli decydujący głos w zarządzaniu swoimi prawami. Polski ustawodawca nie zdecydował się na zmianę modelu OZZ na formułę organizacji o charakterze czysto gospodarczym, spotykaną w innych krajach UE, w której są skupieni uprawnieni do utworów, tj. podmioty dysponujące jakimkolwiek tytułem prawnym do utworów lub artystycznych wykonań, nie tylko twórcy i wykonawcy utworów, ale i podmioty, które nabyły tytuły do utworów w drodze następstwa prawnego, w szczególności wynikającego z umów zawieranych w ramach swobody czynności prawnych. Jednocześnie ustawa przewiduje wzmocnienie zasady samorządności organizacji zbiorowego zarządzania poprzez zwiększenie wpływu twórców i innych podmiotów praw autorskich na jej działalność. Funkcjonowanie organizacji zbiorowego zarządzania w Polsce po wejściu w życie ustawy o zbiorowym zarządzaniu podlega zatem w pierwszej kolejności przepisom tej ustawy, a w zakresie w niej nieuregulowanym – przepisom ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach.

Zezwolenie MKiDN

Podjęcie działalności w zakresie zbiorowego zarządzania jest możliwe wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz wyłącznie w jego granicach. Stowarzyszenie twórców zainteresowane wykonywaniem zbiorowego zarządu zwraca się z wnioskiem o udzielenie zezwolenia do ministra, który ocenia, czy stowarzyszenie wykazało potrzebę zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi dla wskazanych we wniosku pól eksploatacji oraz czy daje ono rękojmię należytego wykonywania działalności w zakresie zbiorowego zarządzania. W razie spełnienia tych przesłanek minister wydaje zezwolenie na zbiorowe zarządzanie, które – zgodnie z art. 9 ustawy – określa rodzaje utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, do których prawami zbiorowo będzie zarządzać nowa organizacja zbiorowego zarządzania, a także pola eksploatacji, na których organizacja zbiorowego zarządzania będzie wykonywać zbiorowy zarząd. Zezwolenie może także określać kategorie uprawnionych, których prawami będzie zarządzać OZZ.

Ustawa o zbiorowym zarządzaniu zachowuje dotychczasowy mechanizm udzielania zezwoleń na zbiorowe zarządzanie, dopuszczający pluralizm organizacji zbiorowego zarządzania, rozumiany jako możliwość funkcjonowania więcej niż jednej krajowej organizacji zbiorowego zarządzania na tym samym polu eksploatacji i w stosunku do tej samej kategorii praw. Jednocześnie jednak ustawa ustanawia narzędzia pozwalające na dokonanie swoistego przeglądu dotychczas udzielonych zezwoleń na zbiorowe zarządzanie.

W chwili obecnej funkcjonuje w Polsce dwanaście organizacji zbiorowego zarządzania. Są to (w nawiasach podano kategorie twórców, których interesy reprezentuje dana OZZ): 1) Stowarzyszenie Zbiorowego Zarządzania Prawami Autorskimi Twórców Dzieł Naukowych i Technicznych KOPIPOL (twórcy dzieł naukowych i technicznych), 2) Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców RE-PROPOL (dziennikarze i wydawcy prasy), 3) Stowarzyszenie Autorów i Wydawców

Copyright Polska (wydawcy i autorzy z zakresu literatury), 4) Stowarzyszenie Artystów Wykonawców Utworów Muzycznych i Słowno-Muzycznych SAWP (wykonawcy utworów muzycznych), 5) Stowarzyszenie Filmowców Polskich (reżyserzy, scenarzyści, operatorzy obrazu, scenografowie, kostiumografowie, operatorzy dźwięku, montażyści, producenci dzieł audiowizualnych), 6) Stowarzyszenie Twórców Ludowych (autorzy i artyści wykonawcy ludowych utworów słownych, słowno-muzycznych i muzycznych), 7) Stowarzyszenie Związków Artystów Wykonawców STOART (artyści wykonawcy utworów muzycznych i słowno-muzycznych), 8) Stowarzyszenie Autorów ZAiKS (kompozytorzy, dramaturdzy, poeci i pisarze, autorzy piosenek, scenarzyści i reżyserzy, choreografowie, publicyści, naukowcy), 9) Stowarzyszenie Polskich Artystów Teatru, Filmu, Radia i Telewizji ZASP (aktorzy, soliści, śpiewacy i tancerze), 10) Związek Polskich Artystów Fotografików (fotografowie), 11) Związek Polskich Artystów Plastyków ZPAP (malarze, graficy, rzeźbiarze, artyści sztuki użytkowej), 12) Związek Producentów Audio-Video ZPAV (producenci fonogramów i wideogramów).

Wymienione OZZ otrzymały aktualnie będące w obrocie zezwolenia w przeważającej większości w latach 90. XX wieku. Sytuacja prawna ukształtowana tymi zezwoleniami spotyka się od lat z narastającą krytyką. Główny zarzut wskazuje na niedostosowanie niektórych zezwoleń do zakresu działalności faktycznie wykonywanej przez część organizacji, ukształtowanie części z zawartych w zezwoleniach uprawnień w oderwaniu od realnych możliwości zbiorowego zarządzania określonymi typami utworów lub przedmiotów praw pokrewnych oraz brak spójności terminologicznej między modyfikowanymi w różnym czasie zezwoleniami różnych organizacji zbiorowego zarządzania, jak również brak spójności z samą ustawą o prawie autorskim i prawach pokrewnych (zwłaszcza jeśli chodzi o nazewnictwo dotyczące pól eksploatacji wskazywanych w zezwoleniach), co powoduje liczne problemy interpretacyjne.

W trakcie prac nad ustawą były rozważane różne rozwiązania, które miałyby na celu uporządkowanie zaistniałej sytuacji. W szczególności zastanawiano się nad wygaszeniem wszystkich

istniejących zezwoleń oraz wprowadzeniem do nowej ustawy zasady monizmu organizacji zbiorowego zarządzania. Ostatecznie jednak Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego zdecydowało się na rozwiązanie, w ramach którego będzie można dokonać ewaluacji istniejących zezwoleń organizacji zbiorowego zarządzania.

Mianowicie, zgodnie z art. 137 ust. 1 ustawy minister kultury ma obowiązek wszczęcia z urzędu, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, dwójakiego rodzaju postępowań. Pierwszym z nich jest postępowanie zmierzające do cofnięcia dotychczas działającym organizacjom zbiorowego zarządzania zezwolenia w zakresie, w jakim organizacje te nie podjęły zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na danym polu eksploatacji lub wykonywały zbiorowe zarządzanie na danym polu eksploatacji w niewielkiej skali, a także w zakresie, w jakim w odniesieniu do określonego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych nie istnieje potrzeba zbiorowego zarządzania prawami na danym polu eksploatacji. Drugim rodzajem postępowań, które jest zobowiązany wszczęć minister po wejściu w życie ustawy, są postępowania w sprawie zmiany zezwoleń organizacji zbiorowego zarządzania w zakresie, w jakim konieczne jest ich dostosowanie do nazw pól eksploatacji wymienionych w art. 50 pr. aut. Wprowadzenie tych rozwiązań należy odbierać jako deklarację ustawodawcy co do niechęci mnożenia pluralizmu zezwoleń oraz jako wyraz troski o uporządkowanie rynku organizacji zbiorowego zarządzania i zapewnienie jego przejrzystości i spójności.

Reprezentatywna organizacja zbiorowego zarządzania

Wraz z wejściem w życie ustawy o zbiorowym zarządzaniu ustawodawca wprowadził do polskiego prawa autorskiego pojęcie reprezentatywnej organizacji zbiorowego zarządzania. Zgodnie z definicją zawartą w art. 10 ust. 1 ustawy organizacją reprezentatywną jest organizacja zbiorowego zarządzania, która jako jedyna posiada zezwolenie na zbiorowe

zarządzanie prawami danej kategorii uprawnionych do danego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na danym polu eksploatacji.

Jednocześnie ust. 2 art. 10 ustawy precyzuje, że jeżeli zezwolenie na zbiorowe zarządzanie prawami danej kategorii uprawnionych do danego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na danym polu eksploatacji posiada więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania, organizacją reprezentatywną jest ta, która w tym zakresie reprezentuje największą liczbę uprawnionych na podstawie umowy o zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi oraz umowy o reprezentacji z inną organizacją zbiorowego zarządzania. W takim przypadku reprezentatywność organizacji zbiorowego zarządzania stwierdza z urzędu minister w drodze decyzji. Decyzja ta może być z urzędu w każdym czasie uchylona lub zmieniona w przypadku istotnej zmiany okoliczności.

Źródła zbiorowego zarządu

Niezależnie od administracyjnoprawnego zezwolenia na prowadzenie zbiorowego zarządu wykonywanie działalności w zakresie zbiorowego zarządzania wymaga wskazania przez OZZ podstawy wykonywania zbiorowego zarządu. Ustawa o zbiorowym zarządzaniu porządkuje cywilnoprawne źródła zbiorowego zarządu, wymieniając jako podstawy jego prowadzenia:

- 1) umowę o zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi zawartą bezpośrednio z uprawnionym (art. 29 i n. ustawy),
- 2) umowę o reprezentacji zawartą między organizacjami zbiorowego zarządzania albo między organizacją zbiorowego zarządzania a zagraniczną OZZ, na podstawie której jedna organizacja upoważnia drugą do zbiorowego zarządzania wykonywanymi przez siebie prawami w zakresie i na zasadach określonych w tej umowie.

Regulacje o cywilnoprawnych źródłach zbiorowego zarządu mają walor także edukacyjny, ponieważ na gruncie obecnie obowiązującego art. 105 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, ustanawiającemu domniemanie

reprezentacji organizacji zbiorowego zarządzania, pojawiały się nieuprawnione poglądy uznające zezwolenie MKiDN za dostateczną podstawę legitymacji materialnoprawnej w odniesieniu do licencjonowania wszystkich utworów na polach eksploatacji objętych zezwoleniem. Zasada domniemania, zgodnie z którą organizacja jest uprawniona do zbiorowego zarządzania prawami w zakresie udzielonego jej zezwolenia oraz ma legitymację procesową w tym zakresie, została także zachowana w projekcie nowej ustawy, należy wszakże pamiętać, że istotą tego domniemania jest zwolnienie organizacji zbiorowego zarządzania od obowiązku wykazywania upoważnienia do reprezentacji w procesie o ochronę praw autorskich i pokrewnych na polach eksploatacji, które objęte są zezwoleniem, ma ono więc przede wszystkim charakter proceduralny i nie zezwala na prowadzenie zbiorowego zarządu jedynie na podstawie administracyjnoprawnej.

Obowiązkowe pośrednictwo OZZ

Jako dodatkowe poza wskazanymi wyżej podstawami umownymi źródło wykonywania zbiorowego zarządu ustawa wskazuje przepis ustawy upoważniający OZZ do reprezentowania uprawnionych, którzy nie powierzyli praw żadnej organizacji (obowiązkowe pośrednictwo oparte na szczególnej podstawie ustawowej). Dotyczy to sytuacji, w których możliwość uzyskania zgody na korzystanie z utworu bezpośrednio od uprawnionego (i odwrotnie – możliwość indywidualnego licencjonowania swojej twórczości przez uprawnionych) jest całkowicie albo częściowo wyłączona.

Odnoszący się do tych sytuacji art. 5 ust. 2 ustawy o zbiorowym zarządzaniu wskazuje, że w zakresie, w jakim prawo autorskie przewiduje obowiązek zawarcia umowy lub zapłaty wynagrodzenia za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania, prawami danej kategorii uprawnionych do danego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na danym polu eksploatacji, którzy nie zawarli umowy o zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi

lub prawami pokrewnymi z żadną organizacją, zbiorowo zarządza ta OZZ, która jest organizacją reprezentatywną w odniesieniu do tych praw.

Należy zauważyć, że ustawa o zbiorowym zarządzaniu poszerza przypadki obowiązkowego pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania przy zawieraniu umów licencyjnych w stosunku do dotychczas obowiązujących przepisów. Poza istniejącymi pod rządami dotychczasowej ustawy przypadkami nadawania drobnych utworów muzycznych, słownych i słowno-muzycznych przez organizacje radiowe i telewizyjne (art. 21 pr. aut.), reemisji w sieciach kablowych utworów nadawanych w programach organizacji radiowych i telewizyjnych przez operatorów sieci kablowych (art. 211 pr. aut.), tzw. prawa przedruku artykułów prasowych w Internecie (art. 25 ust. 4 pr. aut.) oraz korzystania z utworu audiowizualnego (art. 70 ust. 3 pr. aut.), ustawa o zbiorowym zarządzaniu wskazuje jako nowe przypadki obowiązkowego pośrednictwa nadawanie, publiczne udostępnianie na żądanie i zwielokrotnianie przez nadawcę utworów zawartych w jego własnych audycjach archiwalnych, czyli audycjach wyprodukowanych przed dniem 1 stycznia 2003 r. (nowy art. 212 pr. aut.) oraz publiczne odtwarzanie utworów nadawanych w programach radiowych i telewizyjnych (nowy art. 213 pr. aut.).

Jednocześnie art. 5 ust. 3 pr. aut. stanowi, że jeżeli użytkownik (np. właściciel hotelu dokonujący publicznego odtworzenia utworów audiowizualnych w prowadzonym przez siebie obiekcie) zawarł z reprezentatywną organizacją zbiorowego zarządzania (w tym wypadku Stowarzyszeniem Filmowców Polskich) umowę dotyczącą korzystania z utworów, umowa ta uprawnia go do korzystania także z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, do których prawami organizacja ta zarządza zbiorowo na podstawie przepisu o obowiązkowym pośrednictwie ustawowym. Oznacza to, że nasz przykładowy właściciel hotelu może korzystać zarówno z utworów, do których prawa przysługują uprawnionemu, który powierzył je w zarząd SFP, jak i z utworów, do których prawa przysługują uprawnionemu, który nie zawarł umowy z SFP, jednak SFP zarządza jego prawami na podstawie

przepisów o pośrednictwie obowiązkowym. Uprawnionemu niereprezentowanemu przez żadną organizację zbiorowego zarządzania, którego utwór jest objęty umową zawartą przez użytkownika z organizacją zbiorowego zarządzania, przychody z praw z tytułu tej umowy przysługują na takich samych warunkach jak uprawnionym, którzy w tym zakresie zawarli z OZZ umowę o zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi. Jednak roszczenie o wypłatę przychodów z praw może być dochodzone wyłącznie wobec tej organizacji zbiorowego zarządzania, która zawarła umowę.

Powyższa konstrukcja stanowi częściowe wprowadzenie do polskiego porządku prawnego, jako uzupełnienia przepisów o obowiązkowym pośrednictwie organizacji zbiorowego zarządzania, tzw. rozszerzonych licencji zbiorowych, tj. licencji, które upoważniają do korzystania z repertuaru niereprezentowanego przez żadną organizację. Jednak wbrew początkowym planom Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie zdecydowało się na wprowadzenie rozszerzonego zbiorowego licencjonowania w pełnym zakresie, a jedynie w odniesieniu do sytuacji, w której jest wymagane obowiązkowe pośrednictwo organizacji zbiorowego zarządzania. Projektowane przepisy zakładały uregulowanie rozszerzonych licencji zbiorowych (tzw. *Extended Collective Licensing*), opierając się na rozwiązaniach znanych w systemach skandynawskich, gdzie mechanizmy rozszerzonych zbiorowych licencji są powszechnie stosowane od kilkudziesięciu lat. Proponowane rozwiązanie zakładało, że zawarta z organizacją zbiorowego zarządzania zbiorowa umowa licencyjna na korzystanie z określonej kategorii utworów będzie upoważniała użytkownika, w zakresie i na warunkach określonych w umowie, do korzystania także z utworów tej samej kategorii, do których prawa przysługują uprawnionym niereprezentowanym przez żadną organizację (przepisy zakładały możliwość zarówno fakultatywnego, jak i przymusowego rozszerzonego licencjonowania), niezależnie od obowiązku pośrednictwa OZZ. Niereprezentowany uprawniony miał zachowywać indywidualne roszczenie wobec organizacji zbiorowego zarządzania o zapłatę wynagrodzenia z tytułu udzielenia licencji oraz miał mieć możliwość

wystąpienia z systemu rozszerzonych licencji zbiorowych (tzw. system *opt-out*). Rodzaje użytku utworów w ramach rozszerzonego zbiorowego zarządu miał określać minister kultury w drodze rozporządzenia. Projektowane przepisy konstrukcyjnie przypominały funkcjonującą już w obrocie prawnym regulację odnoszącą się do korzystania z dzieł niedostępnych w obrocie handlowym (tzw. utwory *out of commerce*).

Zagraniczna organizacja zbiorowego zarządzania

W związku z próbą przełamania w dyrektywie CRM dotychczasowych zasad funkcjonowania organizacji zbiorowego zarządzania na zasadzie kompetencji terytorialnej prawodawca unijny ustanowił zasadę, że obywatel państwa UE może powierzyć swoje prawa autorskie na wybranym terytorium dowolnej organizacji zbiorowego zarządzania, niezależnie od jego obywatelstwa i od państwa siedziby organizacji. W konsekwencji polski ustawodawca wprowadził do ustawy o zbiorowym zarządzaniu definicję zagranicznej organizacji zbiorowego zarządzania – ustawa definiuje ją jako podmiot uznany za organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi za granicą w państwie swojej siedziby. Z uwagi na to, że w świetle tej definicji zagraniczna organizacja nie dysponuje zezwoleniem na działalność uzyskaną od polskiego ministra, nie jest ona organizacją zbiorowego zarządzania w rozumieniu ustawy. Należy zatem uznać, że zagraniczna OZZ chcąc podjąć działanie w Polsce może to zrobić, ale musi najpierw uzyskać stosowne zezwolenie ministra kultury i dziedzictwa narodowego.

Niezależne podmioty zarządzające prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi

Nowością w polskim prawie jest wprowadzona przez ustawę o zbiorowym zarządzaniu regulacja działalności

niezależnych podmiotów zarządzających prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi. Zgodnie z definicją ustawową niezależnym podmiotem zarządzającym jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, niebędąca w charakterze uprawnionego ani niebędąca organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, która wykonuje czynności z zakresu zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na podstawie tytułu prawnego udzielonego jej przez uprawnionych. Zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na rzecz uprawnionych przez niezależny podmiot zarządzający jest działalnością regulowaną, o której mowa w ustawie z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, i wymaga wpisu do rejestru niezależnych podmiotów zarządzających prowadzonego przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego. Warunkiem wykonywania działalności przez niezależny podmiot zarządzający jest publiczne udostępnienie przez ten podmiot na swojej stronie internetowej i bieżące aktualizowanie podstawowych informacji dotyczących jego działalności, takich jak warunki zawierania z uprawnionymi i wypowiedzania umów o zarządzanie ich prawami, wzory standardowych umów licencyjnych, standardowe stosowane stawki wynagrodzeń, zasady podziału przychodów z praw między uprawnionych oraz dokonywania potrąceń od tych przychodów, a także rodzaje utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, do których prawami niezależny podmiot zarządzający będzie zarządzać, pola eksploatacji, na których niezależny podmiot zarządzający będzie zarządzać prawami, oraz kategorie uprawnionych, których prawami niezależny podmiot zarządzający będzie zarządzać. Ponadto niezależny podmiot zarządzający, aby wykonywać działalność, musi posiadać tytuł prawny do zarządzania prawami, których ma dotyczyć umowa o korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych lub pobór wynagrodzenia za takie korzystanie (np. pełnomocnictwo czy licencja).

Niezależne podmioty zarządzające wykonują zatem w pewnym zakresie działalność taką samą jak organizacje

zbiorowego zarządzania, jednakże bez podlegania rygorom przewidzianym dla tych pierwszych (co oczywiste, organizacja zbiorowego zarządzania nie może być równocześnie niezależnym podmiotem zarządzającym).

Tytułem uzupełnienia należy jeszcze wspomnieć, że przepisy ustawy o zbiorowym zarządzaniu znajdują zastosowanie także do podmiotów, które wykonują czynności z zakresu zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na podstawie tytułu prawnego udzielonego im przez organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.

Podsumowanie

Ustawa o zbiorowym zarządzaniu utrzymuje dotychczasowy model organizacji zbiorowego zarządzania w Polsce, dając jednocześnie impuls do uporządkowania sytuacji na rodzimym rynku w tym zakresie. Dotychczasowe mechanizmy regulacji działalności organizacji zbiorowego zarządzania oparte na bardzo ogólnych ustawowych wytycznych okazały się niewystarczające dla zbudowania efektywnego systemu zbiorowego zarządu, który powinien z jednej strony zapewniać skuteczną ochronę praw wyłącznych, a z drugiej – być zrozumiały i akceptowany przez wszystkich uczestników rynku. Wejście w życie nowej ustawy może być szansą na rozwiązanie przynajmniej części znanych z dotychczasowej praktyki problemów związanych z działalnością organizacji zbiorowego zarządzania.

Marta Czeladzka

autorka jest radcą prawnym, absolwentką studiów LL.M w Europejskim Instytucie Uniwersyteckim we Florencji, specjalizuje się w prawie własności intelektualnej, współpracuje z Kancelarią Radców Prawnych Barta & Kaliński sp. j. w Krakowie

¹ Dz.U.2018.1293 z dnia 2018.07.04.

Unijny Kodeks celny

Na co muszą być przygotowani importerzy i eksporterzy po jego wejściu w życie?

Radosław Pilarski

Od akcesji do Unii Europejskiej w 2004 r. w Polsce obowiązują unijne regulacje celne. Unijny Kodeks celny (dalej jako UKC) został przyjęty 9 października 2013 r. **rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013**¹. Postanowienia UKC stosuje się od 1 maja 2016 r. Z kolei 22 czerwca 2016 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw².

Zmiany w prawie celnym zmusiły polskiego ustawodawcę do dokonania modyfikacji postanowień ustawy o Służbie Celnej, przepisów dotyczących podatków pośrednich oraz innych ustaw dotyczących przepisów związanych z obrotem towarowym z państwami trzecimi.

Pomimo tego, że minął już jakiś czas od wprowadzenia UKC, państwa europejskie, w tym Polska, wciąż borykają się z problemami ujednoczenia prawa celnego dla całej Wspólnoty. Różne zwyczaje i praktyki prawne oraz organizacja organów administracji celnej w krajach UE wciąż uniemożliwiają stworzenie jednolitego unijnego prawa celnego. Unijny Kodeks celny zawiera przepisy w zakresie prawa materialnego i procesowego, nie odnosi się natomiast do kwestii uprawnień i organizacji organów celnych. W związku z brakiem jednolitej unijnej administracji celnej te aspekty w dalszym ciągu pozostają w kompetencji poszczególnych państw członkowskich.

Zmiany i uproszczenia w procedurach celnych dla przedsiębiorców

Przepisy kodeksu zaczęły obowiązywać z dniem 1 maja 2016 r., jednakże przedsiębiorcy otrzymali tzw. okres przejściowy, potrzebny do dostosowania się

do nowych przepisów. Okres ten będzie trwał do końca kwietnia 2019 r.

Zadaniem nowego prawa celnego jest przyspieszenie procedur, skuteczniejsze pobieranie cła oraz skomputeryzowanie obiegu dokumentów celnych. Z założenia nowe przepisy mają uprościć życie przedsiębiorców zajmujących się importem oraz eksportem zarówno w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), jak i poza nim. Obecnie trwający okres przejściowy pokazuje, że nowe przepisy wiele już zrewolucjonizowały i uprościły, niemniej jednak potrzeba jeszcze wprowadzenia szeregu regulacji, aby kraje UE mogły w pełni korzystać z rozwiązań nowego kodeksu. Jakie zmiany zostały już wprowadzone, a co jeszcze nas czeka?

Elektroniczna komunikacja

Unijny Kodeks celny stanowi spory przeskok technologiczny w procedurach celnych. Przepisy art. 6 ust. 1 stanowią, że wszelkie operacje celne mają odbywać się za pomocą elektronicznego obiegu dokumentów. Oznacza to, że wszelka wymiana informacji między przedsiębiorcami a organami celnymi, a także przechowywanie tych informacji odbywa się za pomocą technik elektronicznego przetwarzania danych. Z kolei ustawa z dnia 19 marca 2004 r. – Prawo celne³ (dalej jako pr. celn.) w art. 10a i 10b doprecyzowuje zasady komunikacji elektronicznej.

Ministerstwo Finansów umożliwiło przedsiębiorcom dostęp do świadczonych usług celnych poprzez Platformę Usług Elektronicznych Służby Celnej (PUESC) zapewniającą jeden punkt dostępu do wszystkich usług oraz jednolite zasady postępowania w celu uzyskania dostępu do świadczonych usług.

Docelowo PUESC ma stać się jedynym punktem dostępu do usług Krajowej Administracji Skarbowej w obszarze obsługi i kontroli obrotu towarowego z państwami trzecimi i obrotu wyrobami akcyzowymi. Zabieg ten znacznie przyspieszy odprawy celne i tym samym ułatwi przedsiębiorcom funkcjonowanie.

Obecnie przedsiębiorcy w ramach platformy mogą korzystać z takich systemów celnych, jak AIS (Automatyczny System Importu), AES (Automatyczny System Eksportu) czy REX (System zarejestrowanych eksporterów), jednakże do 2020 r. ma zostać wdrożonych aż 16 różnych systemów IT.

Wolne obszary celne

Unijne prawo celne zlikwidowało dotychczasowy podział na przeznaczenia celne i procedury celne. W to miejsce wprowadziło nową systematykę procedur celnych, znacznie je przy tym upraszczając.

Zmienione i uproszczone zostały przepisy odnoszące się do wolnych obszarów celnych (dalej jako WOC). Natomiast UKC zupełnie pominął kwestie składów wolnocłowych, które w tym wypadku z dniem 1 maja 2016 r. zostały przekształcone w WOC. Co więcej, na mocy art. 210 lit. b UKC wolny obszar celny stał się procedurą specjalną zakwalifikowaną, natomiast przedsiębiorca prowadzący działalność w wolnym obszarze celnym ustanowionym przed 1 maja 2016 r. stał się „osobą uprawnioną do korzystania z procedury” w rozumieniu unijnego prawa celnego. Dodatkowo złagodzone procedury podlegania formalnościom celnym przy towarach składowanych w WOC. Ułatwiono także przedsiębiorcom proces adaptacyjny do nowych regulacji, gdyż zgoda na prowadzenie

działalności w WOC udzielona przed 1 maja 2016 r. zachowuje swoją ważność również po tym dniu.

Ważne! Zgoda na prowadzenie działalności w WOC, mimo zachowania ważności decyzji udzielonych przed 1 maja 2016 r., będzie podlegała ponownej ocenie w późniejszym okresie. Jeżeli zostaną spełnione nowe warunki określone w UKC, wówczas będzie wydana nowa zgoda na prowadzenie działalności w wolnym obszarze celnym.

W wyniku nowelizacji krajowego prawa celnego zostało uchylone rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie ewidencji prowadzonych w wolnym obszarze celnym lub składzie wolnoclowym⁴. Kwestie dotyczące ewidencji zostały uregulowane w przepisach art. 214 ust. 1–2 UKC i art. 178 rozporządzenia delegowanego komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r.⁵ Natomiast kwestie związane z tworzeniem wolnych obszarów celnych zostały opisane w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 sierpnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o utworzenie, zmianę powierzchni lub zniesienie wolnego obszaru celnego oraz dokumentów, które należy do niego dołączyć⁶. Wniosek wraz z ewidencjami należy składać do dyrektora izby celnej

właściwego ze względu na lokalizację wolnego obszaru celnego.

Zasady przemieszczania towarów oraz przeniesienia praw i obowiązków

Kolejna zmiana dotycząca importerów i eksporterów objęła zasady przemieszczania towarów i przeniesienia praw i obowiązków osoby korzystającej z procedur specjalnych, innych niż tranzyt. Dotychczas przepisy regulowały wyłącznie postępowanie w trakcie dokonywania przemieszczania towarów na terytorium kraju w ramach uprzywilejowanego traktowania taryfowego towarów. Obecnie artykuł 219 UKC pozwala – w szczególnie uzasadnionych okolicznościach – na przemieszczanie towarów objętych procedurą specjalną inną niż tranzyt lub znajdujących się w wolnym obszarze celnym między różnymi miejscami na obszarze celnym Unii. Co więcej, przepisy unijne upoważniają ministra finansów do doprecyzowania tych instytucji na gruncie przepisów krajowych. W chwili obecnej właściwe rozporządzenie dostosowane do nowych przepisów nie zostało jeszcze wydane.

Ułatwienia w procedurze TIR

Dodano również przepisy określające warunki udzielania w Polsce pozwoleń dotyczących procedury TIR⁷, znacznie upraszczając ten proces. Obecnie zgodnie z art. 17a § 2 pr. celn. organ celny może udzielić pozwolenia na uproszczenie przy obejmowaniu towarów procedurą TIR. Polega ono na umożliwieniu upoważnionemu przedsiębiorcy w procedurze TIR samodzielnego otwierania procedury tranzytu TIR bez przedstawiania towaru i karnetu TIR organowi celnemu w urzędzie celnym wyjścia.

Samoobsługa celna

Kolejnym uproszczeniem dla importerów i eksporterów jest tzw. samoobsługa celna. Skorzysta z niej mogą firmy, które zdobyły statut AEO (ang. *Authorized Economic Operators* – upoważniony przedsiębiorca). Statut AEO otrzymują przedsiębiorcy, którzy dostosowali swoje procedury celne, zostali pozytywnie zweryfikowani przez urzędników celnych oraz otrzymali właściwy certyfikat. Tacy przedsiębiorcy mogą

korzystać z samoobsługi celnej. Organ celny na wniosek upoważnionego przedsiębiorcy ma prawo zezwolić, aby pewne formalności celne, mające na celu określenie przez niego stosownej kwoty należności celnych przywózowych i wywózowych oraz przeprowadzenia kontroli pod dozorem celnym, były załatwiane samodzielnie przez przedsiębiorcę.

Ważne! Zgodnie z art. 35a pr. celn. pozwolenia na stosowanie samoobsługi celnej są wydawane wyłącznie przedsiębiorcom dokonującym zgłoszeń celnych w swoim imieniu i na swoją rzecz.

Zabezpieczenie towaru oraz odsetki

UKC szczegółowo uregulował sytuację, w której organ celny może pobierać zabezpieczenie (art. 89 i n.). Wobec tego uchylono art. 25 pr. celn. zawierający delegację dla ministra finansów do określenia przypadków, w których organy celne pobierają zabezpieczenie.

Unijny kodeks wprowadził obowiązek złożenia zabezpieczenia zapłaty przysługującego cła i podatków, nawet jeżeli cło jest zawieszane. Obecnie organy celne wciąż mogą wydawać pozwolenia na wykonywanie pewnych operacji bez uiszczania cła, jednakże w takich sytuacjach przedsiębiorcy muszą zabezpieczyć ewentualną przyszłą opłatę, gdyby taka powstała. Kwota zabezpieczenia jest liczona na podstawie całego długu celnego i należnych opłat, które mogłyby powstać.

Gwarant

Kolejne zmiany dotyczą sposobu udzielania gwarancji. Zgodnie z art. 94 UKC gwarantem może zostać podmiot wpisany do specjalnego „wykazu gwarantów”. Wpis następuje na wniosek osoby zainteresowanej złożony do ministra finansów. Dodatkowo wyżej wskazany przepis stanowi, że oprócz gwarantów zatwierdzonych przez organy celne, gwarantami mogą zostać również instytucje kredytowe, finansowe oraz ubezpieczeniowe, akredytowane w Unii

zgodnie z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi. W związku z powyższym wykaz zatwierdzonych gwarantów nie obejmuje już podmiotów „akredytowanych w Unii”.

Co więcej, obowiązujące dotąd gwarancje zastąpiono „zobowiązaniami gwaranta”. Nowe zobowiązania odróżniają od dawnych gwarancji dwa uregulowania. Zgodnie z nowymi przepisami gwarant nie może określić górnej granicy kwoty, od której ponosi odpowiedzialność przed organami celnymi. Drugą kwestią są granice odpowiedzialności gwaranta. Okres gwarancji nie kończy się wraz z upływem okresu, na który udzielono gwarancji, a dopiero wraz z wygaśnięciem zobowiązania.

Dług celny

Przepisy regulujące przypadki, w których powstaje dług celny, co do zasady nie uległy większym zmianom, jedynie przepisy dotyczące określania, powiadamiania oraz księgowania należności celnych uległy pewnym modyfikacjom. Obowiązujące przepisy celne zawierają regulację (art. 102 ust. 2 UKC), zgodnie z którą w sytuacji, kiedy wymagana kwota należności celnych przywózowych lub wywózowych jest równa kwocie wpisanej do zgłoszenia celnego, zwolnienie towarów przez organ celny jest równoznaczne z powiadomieniem dłużnika o długu celnym. W innych przypadkach organ celny wydaje decyzję, w której określa należną kwotę i powiadamia dłużnika o kwocie długu celnego powstałego w przywozie bądź wywozie.

Termin na zaksięgowanie należności celnych także został zmodyfikowany – wydłużono go do 14 dni. Nie zmienił się natomiast termin zapłaty długu celnego, tzn. wciąż wynosi 10 dni. Wprowadzonym udogodnieniem jest natomiast możliwość zawieszenia biegu terminu zapłaty kwoty należności celnych, jeżeli towary mają stać się przedmiotem zniszczenia lub zrzeczenia się na rzecz Skarbu Państwa.

Nowelizacja nie określa natomiast minimalnej kwoty należności celnych, która nie podlega księgowaniu i o której dłużnik nie jest powiadamiany. W nowym

porządku prawnym każda kwota należności celnych obliczona w zgłoszeniu celnym będzie musiała zostać uiszczona przez dłużnika. Co więcej, dawniej fakultatywne zwolnienie z obowiązku powiadomienia o długu celnym do kwoty 10 euro obecnie jest obowiązkowe. Znaczy to tyle, że dług celny do 10 euro przedsiębiorca ma obowiązek zapłacić, jednakże organ celny nie może o tym długu go poinformować.

Terminy załatwienia spraw celnych

Zmianie uległy również przepisy dotyczące terminów obowiązujących przedsiębiorców oraz organy celne. Dotychczas obowiązujące przepisy stanowiły, że załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca od dnia wszczęcia postępowania. Natomiast dla spraw szczególnie skomplikowanych termin ten nie mógł przekroczyć 2 miesięcy. Obecnie zastosowanie mają przepisy art. 22 ust. 3 UKC, które dają organom celnym termin 120-dniowy na wydanie decyzji oraz powiadomienie o niej wnioskodawcy. Dodatkowo, na mocy art. 22 ust. 2 UKC, organy celne otrzymały fakultatywny pomocniczy okres 30 dni. W tym czasie mają one możliwość sprawdzenia, czy otrzymany wniosek spełnia wszystkie warunki jego przyjęcia.

W związku z trwającym okresem przejściowym zarówno przepisy, jak i procesy celne ulegają ciągłym zmianom. Jakie zmiany zaszły w ostatnich miesiącach?

CUDO

Jedną z najistotniejszych zmian, jakich doczekaliśmy się w bieżącym roku, jest rozszerzenie stosowania instytucji Centrum Urzędowego Dokonywania Odpraw (CUDO). CUDO polega na rozdzieleniu faktycznego miejsca przedstawienia towaru do odprawy od miejsca elektronicznej obsługi zgłoszenia celnego. System ten wprowadzono w części oddziałów celnych już w 2014 r., natomiast

od 2 stycznia 2018 r. obejmuje wszystkie wewnętrzne oddziały celne, które powstały w każdym urzędzie celno-skarbowym. Mimo to osoby niezainteresowane nowym rozwiązaniem w dalszym ciągu mogą we właściwych oddziałach celnych przedstawiać towary wraz z dokumentami papierowymi na niezmiennych zasadach.

Aby przedsiębiorcy mogli korzystać z CUDO, muszą dokonać zmiany posiadanych pozwoleń. Jeżeli zmiany te dotyczą jedynie numeru oddziału celnego, na adres którego należy przesyłać elektroniczne komunikaty, a nie dotyczą zmian w realizacji samego pozwolenia, to zmiana ta nie pociąga za sobą konieczności przeprowadzenia ponownej oceny pozwoleń.

Ministerstwo Finansów na swojej stronie internetowej poinformowało, że najlepszym i najszybszym rozwiązaniem w zakresie zmiany pozwolenia ze względu na wdrożenie CUDO jest wystąpienie przez posiadacza pozwolenia z wnioskiem o jego zmianę. Wniosek taki może zostać złożony w formie zwykłego pisma ze wskazaniem numeru pozwolenia i prośbą o dostosowanie jego treści do struktury organizacyjnej CUDO.

Usługa e-Eksport

Usługa e-Eksport została wprowadzona pod koniec roku 2017 r. Jest bezpłatną usługą publiczną realizowaną przez Krajową Administrację Skarbową za pośrednictwem PUESC. Usługa jest świadczona przez System AES, współpracujący z innymi systemami. e-Eksport umożliwia elektroniczną obsługę operacji wywozowych. Dzięki niej przesyłanie zgłoszeń i deklaracji oraz wymiana informacji pomiędzy poszczególnymi urzędami na terenie całej Unii Europejskiej może odbywać się drogą elektroniczną.

AEO

Status AEO, do niedawna unijny certyfikat „upoważnionego przedsiębiorcy”, obecnie został zastąpiony pozwoleniem AEO. Status **AEO** wydany w jednym z państw członkowskich

Unii Europejskiej może być używany we wszystkich krajach Wspólnoty. Przedsiębiorca posiadający taki certyfikat jest uprawniony do korzystania z różnorodnych ułatwień podczas kontroli celnej. Zgodnie z art. 38 UKC podmiot mający siedzibę na obszarze celnym Unii spełniający kryteria określone w art. 39 może złożyć wniosek o przyznanie statusu AEO.

Aby otrzymać przedmiotowy status, przedsiębiorca musi spełniać pewne warunki, w szczególności:

- przestrzegać wymogów celnych;
- posiadać odpowiedni system zarządzania ewidencjami – wnioskodawca musi wykazać, że posiada wysoki poziom kontroli swoich operacji i przepływu towarów zapewniony poprzez system zarządzania ewidencją handlową oraz transportową;
- być wypłacalny finansowo – wypłacalność ta musi być odpowiednio udowodniona;
- spełniać standardy kompetencji lub kwalifikacji zawodowych;
- spełniać standardy bezpieczeństwa i ochrony – standardy bezpieczeństwa i ochrony uznaje się za spełnione, jeżeli wnioskodawca wykáže, że utrzymuje odpowiednie środki mające na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa i ochrony międzynarodowego łańcucha dostaw, w tym w obszarze odnoszącym się do integralności fizycznej i kontroli dostępu, procesów logistycznych, procesów związanych z postępowaniem z określonymi rodzajami towarów, w obszarze odnoszącym się do personelu oraz w obszarze identyfikacji partnerów handlowych.

W świetle nowych przepisów UKC przedsiębiorca dotychczas posiadający unijny certyfikat „upoważnionego przedsiębiorcy”, chcący przekształcić go w status AEO, podlega ponownej ocenie. Poprzedni certyfikat pozostaje ważny do momentu przeprowadzenia nowej oceny. Jednakże zgodnie z art. 345 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r.⁸ przedsiębiorcy powinni się pośpieszyć, gdyż ponowna kontrola powinna się odbyć najpóźniej 1 maja 2019 r. W innym wypadku będzie należało starać się o status AEO, przechodząc cały proces od początku.

Podsumowanie

Unijny Kodeks celny wraz z uzupełniającymi go ustawami i rozporządzeniami wprowadza szereg zmian, które wpływają na dotychczasową działalność przedsiębiorców w zakresie handlu zagranicznego zarówno w obrębie Unii Europejskiej, jak i poza nią. Nowe przepisy celne mają za zadanie przede wszystkim ułatwienie legalnej wymiany handlowej oraz zwalczanie nadużyć poprzez określenie prostych i ekonomicznie uzasadnionych procedur celnych oraz szybkie i ujednoczone postępowanie celne. Unijny Kodeks celny stawia także na wprowadzenie możliwości przeprowadzania wszystkich transakcji celnych i handlowych elektronicznie oraz zaferowanie przedsiębiorcom przez systemy informacyjno-komunikacyjne wykorzystywania w operacjach celnych takich samych ułatwień we wszystkich państwach Wspólnoty. Co więcej, nowe prawo próbuje zrównoważyć szanse oraz możliwości wszystkich przedsiębiorców UE poprzez zharmonizowane i ujednoczone stosowanie kontroli celnych przez wszystkie państwa członkowskie. Okres wdrażania nowelizacji ma potrwać do 1 maja 2019 r., wiele zmian już weszło i usprawniło procedury celne, jednakże wiele jeszcze czeka na swoją kolej. Przedsiębiorcy, aby zabezpieczyć się przed przykrymi niespodziankami, powinni jak najprędzej dokonać przeglądów realizowanych w firmie operacji importowych i eksportowych, posiadanych pozwoleń umożliwiających ich sprawną realizację i dobrze przygotować się do wdrażanych zmian.

Radosław Pilarski

prawnik, twórca portalu
www.znajdzparagraf.pl

¹ Dz. Urz. L 269 10.10.2013.

² Dz.U. z 2016 r. poz. 1228.

³ Dz.U. z 2004 r. Nr 68, poz. 622.

⁴ Dz.U. z 2012 r. poz. 743.

⁵ Dz. Urz. L. 343, 29.12.2015.

⁶ Dz.U. z 2016 r. poz. 1292.

⁷ TIR, czyli międzynarodowa konwencja celna z 14 listopada 1975 dotycząca przewozu towarów samochodami ciężarowymi w transporcie międzynarodowym. Konwencja TIR pozwala na sprawdzenie i zaplombowanie ładunku tranzytowego w państwie wywozu i skontrolowanie go dopiero w państwie docelowym. Kontrola ładunku na granicach pozostałych krajów tranzytowych ograniczona zostaje do minimum.

Zmiana dyrektywy w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych

Nowe cele w zakresie gospodarowania odpadami

Anna Siwkowska

30 maja 2018 r. Parlament Europejski przyjął dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/852 zmieniającą dyrektywę 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych (dalej zwaną w skrócie „dyrektywą”). Wprowadza ona szereg zmian w zakresie gospodarowania odpadami na obszarze Unii Europejskiej.

Geneza dyrektywy - gospodarka o obiegu zamkniętym

Zgodnie z założeniami przyjętymi przez Komisję Europejską zapewnienie trwałego wzrostu gospodarczego w Unii Europejskiej musi wiązać się z wykorzystaniem w inteligentniejszy i bardziej zrównoważony sposób obecnych zasobów. Gospodarka o obiegu zamkniętym

stanowi odejście od linearnego modelu wzrostu gospodarczego, na jakim Unia Europejska polegała w przeszłości, który to oparty był na modelu „weź-wytwórz-wyrzuć”. Wiele zasobów naturalnych ma ograniczony charakter, a zatem konieczne jest zapewnienie ich wykorzystywania w sposób zrównoważony pod względem ekologicznym i gospodarczym. Jak najlepsze wykorzystywanie zasobów leży również w interesie przedsiębiorstw.

W gospodarce o obiegu zamkniętym wartość produktów i materiałów jest utrzymywana jak najdłużej, ilość odpadów ograniczana do minimum, podobnie jak wykorzystanie zasobów, przy czym po osiągnięciu przez dany produkt końca przydatności do użycia zasoby pozostają w obrębie gospodarki, tak by móc je ponownie wykorzystywać i tworzyć dodatkową wartość. Jak wskazuje Komisja Europejska¹, model ten

pozwala na stworzenie bezpiecznych miejsc pracy w Europie, wspieranie innowacji, które dają przewagę konkurencyjną, oraz na zapewnienie wysokiego poziomu ochrony ludzi i środowiska, będącego powodem do dumy dla Europy. Może on także zapewnić konsumentom bardziej trwałe i innowacyjne produkty, które umożliwiają oszczędności finansowe i podwyższenie jakości życia.

Działania Komisji w celu ułatwienia przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym zostały przedstawione w specjalnym pakiecie dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym, który obejmuje m.in. zmianę aktów prawnych regulujących gospodarowanie opakowaniami, kwestię odpadów opakowaniowych, elektrycznych i elektronicznych oraz składowania odpadów. Planowane nowelizacje mają na celu ustanowienie jasnej, ambitnej, długoterminowej strategii postępowania

w zakresie intensyfikowania recyklingu i ograniczania ilości składowanych odpadów, a jednocześnie zawierają propozycję konkretnych środków służących eliminowaniu przeszkód stojących na drodze do osiągnięcia poprawy w zakresie gospodarowania odpadami, uwzględniając różne warunki panujące w poszczególnych państwach członkowskich.

Jednym z działań wynikających z opisanej powyżej strategii jest właśnie przyjęcie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/852 zmieniającej dyrektywę 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych.

Cele dyrektywy – przesłanki uzasadniające zmiany w obszarze gospodarowania odpadami

Jako przesłanki przemawiające za wprowadzeniem omawianych zmian wskazano ulepszenie gospodarowania odpadami w Unii Europejskiej mające na celu ochronę, zachowanie i poprawę jakości środowiska, ochronę zdrowia ludzkiego, zapewnienie rozsądnego, efektywnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych, propagowanie zasad gospodarki o obiegu zamkniętym, rozszerzenie możliwości wykorzystania energii odnawialnej, zwiększenie efektywności energetycznej, zmniejszenie zależności Unii od importowanych zasobów, zapewnienie nowych możliwości gospodarczych i przyczynianie się do długoterminowej konkurencyjności.

Jak wskazano w dyrektywie, bardziej efektywne korzystanie z zasobów przyniosłoby także znaczne oszczędności netto dla unijnych przedsiębiorstw, organów publicznych i konsumentów, zmniejszając jednocześnie całkowitą ilość rocznych emisji gazów cieplarnianych.

Zmiana celów określonych w dyrektywie 94/62/WE² w zakresie **odzysku i recyklingu opakowań i odpadów opakowaniowych** powinna polegać na zwiększeniu celów dotyczących recyklingu odpadów opakowaniowych, aby lepiej odzwierciedlały unijną ambicję

przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

Dyrektywa ma również na celu **wzmocnienie zapobiegania powstawaniu odpadów**, albowiem jest to najbardziej skuteczny sposób na poprawę efektywności wykorzystania zasobów i zmniejszenie oddziaływania odpadów na środowisko.

Państwa członkowskie powinny podjąć odpowiednie środki w celu **zachęcenia do zwiększenia udziału opakowań wielokrotnego użytku**. Środki te mogą obejmować stosowanie systemów zwrotu kaucji i innych zachęt, takich jak ustalanie celów ilościowych, uwzględnianie ponownego użycia w realizacji celów recyklingu oraz zróżnicowane wkłady finansowe na opakowania wielokrotnego użytku w ramach systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta za opakowania. Państwa członkowskie powinny podjąć również środki zachęcające do stosowania opakowań wielokrotnego użytku i służące ograniczeniu zużycia opakowań nienadających się do recyklingu i nadmiernego opakowania.

Dodatkowo w preambule dyrektywy zwrócono uwagę, że **zaśmiecenie** występujące zarówno w miastach, na łądzie, w rzekach lub morzach, jak i gdziekolwiek indziej ma bezpośredni i pośredni szkodliwy wpływ na środowisko, dobrostan obywateli i gospodarkę, a koszty jego uprzątnięcia stanowią niepotrzebne obciążenie ekonomiczne dla społeczeństwa. Wiele spośród przedmiotów najczęściej znajdujących na plażach stanowią odpady opakowaniowe, które mają długoterminowe konsekwencje dla środowiska, a jednocześnie wpływają negatywnie na turystykę i korzystanie z tych obszarów naturalnych przez społeczeństwo. Ponadto obecność odpadów opakowaniowych w środowisku morskim pociąga za sobą odwrócenie hierarchii postępowania z odpadami, w szczególności poprzez unikanie ponownego użycia, recyklingu i innego odzysku.

Jak wskazano, dalsze **zwiększenie celów określonych w dyrektywie 94/62/WE** dotyczących recyklingu odpadów opakowaniowych przyniosłoby wyraźne korzyści środowiskowe, gospodarcze i społeczne.

Nowe i zmienione definicje w zakresie odpadów i opakowań

Dyrektywa dokonała zmian w definicji opakowania – uchylony został akapit mówiący o badaniu przez Komisję i poddaniu przeglądowi ilustrujących przykładów dotyczących definicji opakowań zawartych w załączniku I do dyrektywy 94/62/WE.

Dyrektywa zmieniła dotychczasową definicję pojęcia „odpady opakowaniowe” – obecnie przez te odpady rozumie się wszelkie opakowania lub materiały opakowaniowe objęte definicją odpadów zawartą w art. 3 dyrektywy 2008/98/WE³ z wyjątkiem pozostałości powstających w procesie produkcji.

Wprowadzone zostały również nowe definicje pojęć: „opakowanie wielokrotnego użytku”, które to oznacza opakowanie przeznaczone, zaprojektowane i wprowadzone do obrotu tak, aby osiągnąć w ramach jednego cyklu życia wielokrotną rotację poprzez powtórne napełnianie lub ponowne użycie do tego samego celu, do którego było pierwotnie przeznaczone, oraz „opakowanie wielomateriałowe”, które oznacza opakowanie składające się z co najmniej dwóch warstw różnych materiałów, które nie mogą być ręcznie oddzielone i tworzą integralną całość składającą się z pojemnika wewnętrznego i obudowy zewnętrznej, którą napełnia się, przechowuje, transportuje i opróżnia w takiej formie.

Uchylone zostały dalsze definicje zawarte w dyrektywie 94/62/WE, w tym m.in. definicje odzysku, wielokrotnego użytku, recyklingu.

Zwiększenie celów wskazanych w dyrektywie 94/62/WE

Najważniejsza ze zmian wprowadzonych dyrektywą odnosi się do **podwyższenia celów** dotyczących odzysku i recyklingu, określonych w dyrektywie 94/62/WE. Aby zrealizować przyjęte

przez Unię Europejską cele w zakresie gospodarowania odpadami, państwa członkowskie zostały zobowiązane do osiągnięcia określonych dyrektywą wielkości docelowych na całym swoim terytorium. Wartości w zakresie recyklingu powinny zostać osiągnięte nie później niż do **31 grudnia 2025 r.**

Dyrektywa wprowadziła nowe cele w obszarze gospodarowania wszystkimi opakowaniami – zgodnie z nimi co najmniej 65% wagowo wszystkich odpadów opakowaniowych powinno zostać poddanych recyklingowi.

Wskazane zostały również minimalne wartości docelowe recyklingu w odniesieniu do określonych materiałów zawartych w odpadach opakowaniowych; wartości te wynoszą:

- 50% wagi dla tworzyw sztucznych,
- 25% wagi dla drewna,
- 70% wagi dla metali żelaznych,
- 50% wagi dla aluminium,
- 70% wagi dla szkła,
- 75% wagi dla papieru i tektury.

Do 31 grudnia 2030 r. powyższe wartości mają zostać **ponownie podwyższone**. Do tej daty co najmniej 70% wagi wszystkich odpadów podlegać ma recyklingowi, zaś wartości docelowe w odniesieniu do określonych materiałów mają wynieść:

- 55% wagi dla tworzyw sztucznych,
- 30% wagi dla drewna,
- 80% wagi dla metali żelaznych,
- 60% wagi dla aluminium,

- 75% wagi dla szkła,
- 85% wagi dla papieru i tektury.

Państwom członkowskim pozostawiono jednak pole do przesunięcia w czasie określonych w dyrektywie celów maksymalnie o 5 lat, z tym że zostało to uwarunkowane szeregiem przesłanek – m.in. odstępstwo może być ograniczone do maksymalnie 15% na jeden cel lub podzielone na dwa cele, a poziom recyklingu jednego celu nie może zostać ograniczony poniżej 30%.

Zasady obliczania stopnia osiągnięcia celów

W art. 6a wskazane zostały szczegółowe zasady obliczania stopnia osiągnięcia celów, określonych w omówionym powyżej art. 6.

Aby obliczyć, czy cele zostały osiągnięte:

- państwa członkowskie obliczają masę odpadów opakowaniowych wytworzonych i poddanych recyklingowi w danym roku kalendarzowym; odpady opakowaniowe wytworzone w państwie członkowskim można uznać za równe ilości opakowań wprowadzonych do obrotu w tym samym roku na terytorium tego państwa członkowskiego;
- masę odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi oblicza się jako masę opakowań, które stały

się odpadami i które – po przejściu wszystkich niezbędnych czynności kontrolnych, sortowania i innych czynności wstępnych mających na celu usunięcie materiałów odpadowych nie będących przedmiotem późniejszego ponownego przerobu, oraz zapewnieniu wysokiej jakości recyklingu – wchodzi do procesu recyklingu, w ramach którego materiały odpadowe są faktycznie ponownie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje.

Na mocy art. 6a ust. 3 państwa członkowskie zostały zobowiązane do stworzenia skutecznego systemu kontroli jakości i możliwości śledzenia odpadów opakowaniowych, tak aby było możliwe zapewnienie warunków dotyczących możliwości obliczenia masy odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi w danym roku kalendarzowym.

System zwrotu, zbierania i odzysku

Kolejnym rozwiązaniem przyjętym, aby spełnić cele określone w dyrektywie, jest podjęcie przez państwa członkowskie niezbędnych środków w celu zapewnienia, że ustanowiono systemy w celu:

- zwrotu i/lub zbierania używanych opakowań i/lub odpadów opakowaniowych od konsumenta lub innego użytkownika końcowego lub ze strumienia odpadów w celu przekazania ich do najbardziej odpowiedniego sposobu gospodarowania odpadami;
- ponownego użytku lub odzysku, w tym recyklingu zebranych opakowań i/lub odpadów opakowaniowych.

W systemach tych mogą uczestniczyć podmioty gospodarcze działające w danych sektorach oraz właściwe władze publiczne. Systemy te mają także zastosowanie do wyrobów przywożonych na niedyskryminacyjnych warunkach, w tym do szczegółowych rozwiązań i wszelkich opłat nakładanych za dostęp do systemu, oraz są tak skonstruowane, aby zgodnie z traktatem uniknąć przeszkód w handlu oraz zakłóceń konkurencji.

W gospodarce o obiegu zamkniętym wartość produktów i materiałów jest utrzymywana jak najdłużej, ilość odpadów ograniczana do minimum

Ponadto do 31 grudnia 2024 r. państwa członkowskie zapewnią, aby ustanowiono systemy rozszerzonej odpowiedzialności producenta w odniesieniu do wszelkich opakowań zgodnie z art. 8 i 8a dyrektywy 2008/98/WE. Powyższe środki dotyczące systemu zwrotu, zbierania i odzysku stanowią element polityki obejmującej wszelkie opakowania i odpady opakowaniowe oraz uwzględniają w szczególności wymogi dotyczące ochrony środowiska i zdrowia konsumenta, bezpieczeństwa i higieny, ochrony jakości, autentyczności i właściwości technicznych pakowanych towarów i zastosowanych materiałów, a także ochrony praw własności przemysłowej i handlowej. Państwa członkowskie podejmują środki wspierające wysoką jakość recyklingu odpadów opakowaniowych i spełnianie niezbędnych norm jakości dla odpowiednich sektorów recyklingu. W tym celu zobowiązania państw członkowskich określone w art. 11 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE, dotyczące określenia przez państwa środków w celu promocji przygotowywania do ponownego użycia, zwłaszcza poprzez zachęcanie do tworzenia i wspierania sieci przygotowywania do ponownego użycia i napraw, stosuje się do odpadów opakowaniowych, w tym odpadów powstających z opakowań wielomateriałowych.

Środki zapobiegawcze podejmowane przez państwa członkowskie

W art. 4 dyrektywy 2008/98/WE wprowadzono zobowiązanie do wdrożenia przez państwa członkowskie innych środków zapobiegawczych, mających na celu zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych i zminimalizowanie wpływu

opakowań na środowisko. Takie inne środki zapobiegawcze mogą składać się z programów krajowych, zachęt w ramach systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta w celu zminimalizowania wpływu opakowań na środowisko lub podobnych działań podejmowanych, w stosownych przypadkach, w konsultacji z podmiotami gospodarczymi oraz organizacjami konsumentów i organizacjami zajmującymi się ochroną środowiska, mających na celu skupianie i wykorzystywanie licznych inicjatyw w zakresie zapobiegania podejmowanych w państwach członkowskich. Państwa członkowskie wykorzystują instrumenty ekonomiczne i inne środki mające na celu stworzenie zachęt do stosowania hierarchii postępowania z odpadami, takie jak te wskazane w załączniku IVa do dyrektywy 2008/98/WE (lub inne odpowiednie instrumenty i środki).

Regulacje dotyczące ponownego użycia

Dyrektywa wprowadziła nowe rozwiązania dotyczące ponownego użycia. Artykuł 4 dyrektywy 2008/98/WE wprowadził hierarchię postępowania z odpadami, czyli:

- zapobieganie;
- przygotowywanie do ponownego użycia;
- recykling;
- inne metody odzysku, np. odzysk energii;
- unieszkodliwianie.

Na mocy zmienionego art. 5 dyrektywy **94/62/WE**, w zgodzie z powyższą hierarchią, państwa członkowskie podejmują środki zachęcające do zwiększenia udziału opakowań wielokrotnego użytku wprowadzanych do obrotu oraz systemów ponownego użycia opakowań w sposób przyjazny dla środowiska i zgodny z traktatem, bez uszczerbku dla higieny żywności lub bezpieczeństwa konsumentów.

Takie środki mogą obejmować między innymi:

- stosowanie systemów zwrotu kaucji,
- określanie celów jakościowych lub ilościowych,
- stosowanie zachęt ekonomicznych,

- ustalenie minimalnej ilości opakowań wielokrotnego użytku wprowadzanych do obrotu każdego roku w każdym strumieniu opakowań.

Na zasadach wskazanych w art. 4 ust. 2 państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o zmodyfikowaniu celów określonych w art. 6 ust. 1 lit. f–i dyrektywy 94/62/WE (czyli celów, których wartość została zwiększona na mocy dyrektywy) w danym roku przy uwzględnieniu średniego udziału, w poprzednich trzech latach, opakowań handlowych wielokrotnego użytku wprowadzanych do obrotu po raz pierwszy i ponownie wykorzystywanych w ramach systemu ponownego użycia opakowań. W tym również ustępie wskazany został sposób wyliczenia zmodyfikowanego poziomu obliczenia celów.

Transpozycja dyrektywy – czas na dostosowanie przepisów krajowych

Państwa członkowskie są zobowiązane do wprowadzenia w życie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do zapewnienia zgodności z dyrektywą do **5 lipca 2020 r.** O transpozycji dyrektywy do porządku krajowego państwa członkowskie są zobowiązane niezwłocznie powiadomić Komisję.

Anna Siwkowska
radca prawny,

Kancelaria SRS Legal, współpracująca
z Kancelarią BHR Adwokaci
Radomski i Partnerzy Sp. p.

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-6204_pl.htm, https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment/towards-circular-economy_pl#documents.

² Dyrektywa 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, Dz. U. UE L z 1994 r. nr 365, s. 10 z późn. zm.

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy, Dz. U. UE L z 2008 r. nr 312, s. 3 z późn. zm.

Ceny transferowe po nowemu

Cele i założenia zmian

Paweł Kempa

Po blisko 20 latach obowiązywania przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych¹ oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych² w zakresie cen transferowych, a także półtora roku po ostatniej, znaczącej zmianie przepisów w tym zakresie Ministerstwo Finansów opublikowało projekt kolejnej nowelizacji. W poniższym artykule przybliżamy cel i główne założenia projektu zmiany ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw z 15 lipca 2018 r. (w dalszej części określane również jako „projekt”)³.

Uszczelnienie, uproszczenie, umiędzynarodowienie

Po lekturze uzasadnienia projektu, jak i proponowanego brzmienia znowelizowanych przepisów ustaw o PIT i CIT można wysunąć wniosek, że to właśnie takie hasła jak uszczelnienie, uproszczenie i umiędzynarodowienie oddają charakter nowych regulacji. Projekt docelowo ma także realizować nowe założenie odnośnie do polskiego systemu podatkowego, czyli „3 x P – prosty, przejrzysty, przyjazny”. Obecnie wiele wątpliwości budzi ustalenie, jakiego rodzaju transakcje podlegają obowiązkowi dokumentacyjnemu czy też w jaki sposób ustalać progi dokumentacyjne dla poszczególnych transakcji. Zgodnie z projektem ma to ulec zmianie. Nie da się ukryć, że takie rozwiązania, jak zmodyfikowanie zasad szacowania dochodu mają na celu zwiększenie wpływów budżetowych. Wreszcie, Ministerstwo Finansów podąża za międzynarodowymi wytycznymi OECD w sprawie cen transferowych dla przedsiębiorstw międzynarodowych i administracji podatkowych, które w lipcu 2017 r. zostały zaktualizowane.

Zmiany w obowiązkach dokumentacyjnych

Inaczej niż dotychczas, o istnieniu obowiązku sporządzenia dokumentacji lokalnej (*local file*) po stronie podatnika będzie decydować **wyłącznie wartość transakcji**; wysokość poniesionej straty lub uzyskanych przychodów pozostanie bez wpływu na zakres tego obowiązku. Przy okazji usunięto jedną z pojawiających się wątpliwości – do wartości transakcji **nie wlicza się** podatku VAT. W rezultacie obowiązek przygotowania *local file* wystąpi – w zależności od kategorii transakcji, których projekt przewiduje 10 – gdy jej wartość osiągnie 2 mln albo 10 mln zł⁴. Odmiennie niż obecnie, obowiązek dokumentacyjny nie będzie powiązany z wymogiem prowadzenia ksiąg rachunkowych; aktualnie warunek ten pozwala wielu podmiotom uniknąć przygotowania dokumentacji podatkowej. Istotne podniesienie progów wartości transakcji powinno przełożyć się na ograniczenie kręgu podatników zobowiązanych do przygotowania dokumentacji cen transferowych.

Zmianie ulegną również kryteria ustalania obowiązku dokumentacyjnego dotyczącego dokumentacji grupowej (*master file*). Znajdzie on zastosowanie do podatników, którzy po pierwsze, należą do grupy podmiotów powiązanych, dla której jest sporządzane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, a po drugie, której skonsolidowane przychody w poprzednim roku obrotowym przekroczyły 200 mln zł lub równowartość tej kwoty. Obecnie o konieczności sporządzenia tego rodzaju dokumentacji decyduje wysokość przychodów lub kosztów podatnika (na poziomie co najmniej 20 mln euro w roku poprzedzającym rok podatkowy). Zgodnie z projektem polski podatnik będzie mógł wykorzystać – jako *master file* – dokumentację sporządzoną na poziomie grupowym

w języku angielskim. Jednak dokumentacja ta powinna spełniać wymogi ustawowe, a w razie wezwania organu podatkowego będzie konieczne przedstawienie jej tłumaczenia na koszt podatnika.

Projekt przewiduje katalog zwolnień z obowiązku dokumentacyjnego. Zwolnienia wydają się mieć największe znaczenie praktyczne dla:

- transakcji objętych decyzją dotyczącą uprzedniego porozumienia cenowego,
- transakcji kontrolowanych, których wartość w całości trwale nie stanowi przychodu albo kosztu uzyskania przychodu,
- transakcji pomiędzy podmiotami tworzącymi podatkową grupę kapitałową.

Pozytywnie należy ocenić zaproponowane w projekcie terminy złożenia oświadczenia o sporządzeniu lokalnej dokumentacji cen transferowych oraz złożenia informacji o cenach transferowych, tj. 9 miesięcy po zakończeniu roku podatkowego. Termin na sporządzenie grupowej dokumentacji cen transferowych będzie nawet dłuższy i wyniesie 12 miesięcy po zakończeniu roku podatkowego. Dzięki temu przygotowanie dokumentacji cen transferowych nie będzie kolidowało z innymi, istotnymi obowiązkami sprawozdawczymi, np. złożeniem zeznania podatkowego czy sporządzeniem zeznania finansowego.

Ustalanie ceny rynkowej, zasady weryfikacji cen transferowych

Zgodnie z projektem do ustalenia cen transferowych na „poziomie rynkowym” powinna znaleźć zastosowanie przede wszystkim jedna z pięciu podstawowych metod:

- metoda porównywalnej ceny niekontrolowanej,
- metoda ceny odprzedaży,
- metoda rozsądnej marży, czyli koszt plus,
- metoda marży transakcyjnej netto,
- metoda podziału zysku.

Nie oznacza to, że podatnik nie będzie uprawniony do wyboru metody ustalania ceny spoza ustawowego katalogu. Jednak w takim przypadku powinien uzasadnić, że żadna z wcześniej wskazanych metod nie może zostać uznana za najbardziej odpowiednią dla dokumentowanej transakcji. Różniące się od ustawowych metody ustalania ceny w transakcji mogą opierać się przykładowo na notowaniach giełdowych czy technikach wyceny (np. w branży nieruchomości). Co do zasady organy podatkowe będą zobowiązane ustalać cenę transferową zgodnie z przyjętą przez podatnika metodą. Natomiast jeżeli nie uznają jej za najbardziej odpowiednią dla danej transakcji, będą uprawnione do zastosowania takiej, którą uznają za najtrafniejszą w danych okolicznościach.

Dotychczas organy podatkowe były uprawnione jedynie do szacowania dochodów/straty podatnika z pominięciem występujących powiązań. Projekt przyznaje fiskusowi nowe, dodatkowe uprawnienie. Będzie możliwe mianowicie uznanie przez organ, że w danych okolicznościach podmioty niezależne

zawarłyby transakcję innego rodzaju albo nie zawarłyby jej w ogóle. W konsekwencji dozwolone będzie dokonanie tzw. recharakteryzacji transakcji na inną transakcję i przeprowadzenie oceny tylko tej innej transakcji, jak również uznanie transakcji za nieistniejącą oraz pominięcie jej konsekwencji podatkowych.

Uprozczone zasady rozliczeń

Projekt wprowadza do przepisów o cenach transferowych rozwiązania typu *safe harbours*, których zastosowanie przez podatnika będzie skutkowało uznaniem przez organy podatkowe ceny lub części ceny transakcji za rynkową.

Po pierwsze, będzie się to odnosiło do usług o niskiej wartości dodanej, które z obecnego poziomu rozporządzenia wykonawczego Ministra Finansów⁵ zostaną uregulowane ustawowo. Zgodnie z projektem przez pojęcie usług o niskiej wartości dodanej należy rozumieć usługi, które jednocześnie:

- zostały wymienione w załączniku do ustawy⁶ lub są usługami o podobnym charakterze;
- mają charakter usług wspomagających działalność gospodarczą usługobiorcy;

- nie stanowią głównego przedmiotu działalności grupy podmiotów powiązanych;
- nie są świadczone przez usługodawcę na rzecz podmiotów niepowiązanych;
- nie są przedmiotem dalszej odprzedaży przez usługobiorcę z wyłączeniem odsprzedaży usług nabytych we własnym imieniu, ale na rzecz innego podmiotu powiązanego (refakturowanie).

Po drugie, reguła typu *safe harbour* odnosi się do oprocentowania pożyczek, tzn. organ odstąpi od jego określenia, jeżeli kontrolowana transakcja będzie zgodna z pięcioma parametrami. Najważniejszym z nich obecnie wydaje się wymóg, aby kwota główna pożyczki (udzielonej lub otrzymanej) nie przekraczała 20 mln zł (lub równowartości tej kwoty). Przez pożyczkę należy również rozumieć kredyt oraz emisję obligacji.

Korekta cen transferowych

Przepisy ustawy podatkowej nie zawierały dotychczas regulacji odnoszących się do zagadnienia dokonywania przez podatników korekt cen transferowych. W praktyce nierzadkie są sytuacje, gdy zastosowane w trakcie roku podatkowego ceny w transakcjach z podmiotami powiązanymi nie pozwalają polskiemu

podatnikowi na zrealizowanie rynkowego poziomu dochodowości lub marży transakcyjnej netto. Wówczas najczęściej dochodzi do wyrównania tych wskaźników w górę lub w dół poprzez odpowiednie korekty rozliczeń pomiędzy podmiotami powiązanymi. Z kolei w praktyce spotykane są też sytuacje, w których ustalony w grupie kapitałowej poziom dochodowości polskiego podmiotu przekracza ten skalkulowany na potrzeby grupowej polityki cen transferowych. Wówczas polski podatnik dokonuje wypłaty środków pieniężnych w celu obniżenia zbyt wysokiej rentowności.

Ze względu na wspomnianą powyżej lukę prawną obecnie podatnicy nie mają pewności co do sposobu traktowania tych zdarzeń na gruncie podatkowym, tzn. czy stanowią one przychód/koszt uzyskania przychodów, a jeżeli tak, to w jakim czasie wywołują konsekwencje podatkowe w bieżących rozliczeniach czy też w odniesieniu do roku podatkowego, którego dotyczą.

Projekt znacząco zmienia ten stan rzeczy. Korekta cen transferowych, przy spełnieniu poniższych warunków, będzie stanowiła przychód/koszt uzyskania przychodów, ujmowany w roku podatkowym, którego dotyczy:

- stosowanie cen rynkowych już w trakcie roku podatkowego;
- wystąpienie zmiany istotnych okoliczności mających wpływ na ceny transferowe i powodujących konieczność dokonania korekty cen transferowych;
- dokonanie korekty do dnia, w którym upływa termin na złożenie rocznego zeznania podatkowego;
- dokonanie odpowiedniej korekty przez podmiot powiązany i potwierdzenie tego faktu podatnikowi do dnia, w którym upływa termin na złożenie rocznego zeznania podatkowego;
- posiadanie przez podmiot powiązany miejsca zamieszkania, siedziby lub zarządu w Polsce lub w państwie, z którym Polska zawarła umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, oraz istnienie podstawy prawnej do wymiany informacji podatkowych z tym państwem;
- konieczność potwierdzenia faktu dokonania korekty w zeznaniu podatkowym za rok, którego dotyczy korekta.

Katalog ustawowych definicji

Kolejnym *novum*, które wynika z uregulowania tematyki cen transferowych w odrębnych działach ustaw o PIT i CIT, jest stworzenie katalogu definicji ustawowych na potrzeby stosowania znowelizowanych przepisów. Zdecydowano się na sformułowanie definicji takich pojęć jak:

- „cena transferowa”,
- „podmiot”,
- „podmiot powiązany”,
- „podmiot niepowiązany”,
- „powiązanie”,
- „warunki”,
- „transakcja kontrolowana”.

Niestety, samo wprowadzenie tych pojęć do ustawy nie oznacza, że interpretacja przepisów będzie dla podatników łatwiejsza. Wiele uregulowań ma bowiem złożoną budowę. Przykładowo, aby przesądzić, czy dwa podmioty są podmiotami powiązanymi, należy zbadać, czy jeden z nich wywiera znaczący wpływ na drugi. Aby tego dokonać, należy sprawdzić, czy pomiędzy nimi występują określone powiązania o charakterze kapitałowym lub rodzinnym. Nowość stanowi możliwość określenia dwóch podmiotów jako powiązanych, o ile wywieranie znaczącego wpływu wynika z „faktycznej zdolności osoby fizycznej do wpływania na podejmowanie kluczowych decyzji gospodarczych przez osobę prawną lub jednostkę administracyjną nieposiadającą osobowości prawnej”. Już na pierwszy rzut oka można dostrzec, że ustalenie, czy dana osoba ma faktyczny wpływ na podejmowanie decyzji gospodarczych przez inny podmiot oraz czy te decyzje mają kluczowy charakter, będzie niełatwym zadaniem.

Wejście w życie

Zgodnie z projektem znowelizowane przepisy ustaw o podatkach dochodowych miałyby wejść w życie, począwszy od 1 stycznia 2019 r., i znaleźć zastosowanie do dochodów uzyskanych po 31 grudnia 2018 r. Do transakcji kontrolowanych rozpoczętych i niezakończonych przed 1 stycznia 2019 r., w części

Organy podatkowe będą zobowiązane ustalać cenę transferową zgodnie z przyjętą przez podatnika metodą

realizowanej w roku podatkowym rozpoczynającym się po 31 grudnia 2018 r., znajdzie zastosowanie nowa treść przepisów.

Ponadto, zgodnie z projektem, podatnicy zyskają możliwość zastosowania niektórych ze znowelizowanych przepisów do dochodów osiągniętych w roku podatkowym rozpoczynającym się po 31 grudnia 2017 r., czyli sporządzania dokumentacji cen transferowych na nowych zasadach.

Ocena planowanych regulacji

W tej chwili trudno dokonać jednoznacznej oceny nowego brzmienia przepisów ustaw o CIT i PIT zawartych w projekcie, gdyż szczegółowe regulacje dotyczące treści dokumentacji lokalnej i grupowej zostaną określone w rozporządzeniu Ministra Finansów. Natomiast już teraz można wskazać na pewne plusy i minusy przepisów zawartych w projekcie.

Z pewnością kontrowersje wzbudza pomysł nadania organom podatkowym uprawnień polegającego na możliwości uznania, że w warunkach rynkowych podmioty niezależne nie zawarłyby kontrolowanej transakcji albo że zawarłyby transakcję innego rodzaju. Wątpliwości wzbudza w szczególności fakt, iż decyzja o wspomnianej wcześniej recharakteryzacji lub nierozpoznananiu transakcji miałaby charakter sędziowski, nieoparty wprost na przesłankach wynikających z ustawy. Ze względu na głęboką ingerencję w sferę praw podatników w imię zasady zaufania należałoby tę kwestię uregulować wprost w ustawie, wymieniając konkretne przesłanki, na podstawie których organ podatkowy mógłby zakwestionować zawartą z podmiotem powiązanym transakcję. Co więcej, treść projektu w tym zakresie wydaje się

zbyteczna, skoro już teraz, na podstawie klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania zawartej w Ordynacji podatkowej, organom podatkowym przysługują tożsame uprawnienia.

Nie do końca jasna jest również przesądająca o uznaniu dwóch podmiotów za powiązane przesłanka faktycznej zdolności osoby fizycznej do wpływania na podejmowanie kluczowych decyzji gospodarczych przez te podmioty. Już sama w sobie konstrukcja tej przesłanki jest skomplikowana, co budzi wątpliwości dotyczące zakresu jej zastosowania. W praktyce organy podatkowe mogłyby nawet uznać, że osoba zatrudniona w dwóch podmiotach dokonujących transakcji jako dyrektor finansowy ma taki faktyczny wpływ, dlatego należy uznać je za podmioty powiązane.

Co do zasady pozytywnie należy ocenić nowe progi dokumentacyjne, gdyż najniższa wartość progu – 2 mln zł niemalże odpowiada wartości progu dokumentacyjnego, który obecnie przewidziany jest dla podatników osiągających największe przychody (straty), tzn. 500 tys. euro. Niemniej może się okazać, że próg 10 mln zł dla transakcji pożyczkowych, w przypadku których pod uwagę bierze się zarówno kapitał pożyczek, jak i płacone odsetki, spowoduje rozszerzenie katalogu podmiotów zobowiązanych do sporządzenia dokumentacji cen transferowych.

Wydawać się może, że korzystnym dla podatników rozwiązaniem będzie zaproponowany w projekcie mechanizm uproszczonych rozliczeń w odniesieniu do usług o niskiej wartości dodanej oraz pożyczek. Niemniej, jak zwykle w prawie podatkowym, diabeł tkwi w szczegółach i może się okazać, że w praktyce te korzystne regulacje nie znajdą zastosowania. Przykładowo w przypadku usług o niskiej wartości dodanej projekt przewiduje, iż uproszczenie będzie można zastosować, o ile nie są one świadczone na rzecz podmiotów niepowiązanych. Z kolei w przypadku transakcji pożyczek zastosowanie uproszczeń jest uzależnione od zastosowania oprocentowania kalkulowanego na podstawie rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, a także nieprzekroczenia wartości udzielonej lub otrzymanej pożyczki w wysokości 20 mln zł.

Na pochwałę zasługują również nowe, wydłużone terminy na sporządzenie dokumentacji lokalnej i grupowej, które pozwolą pracownikom działów księgowych na spokojne zajęcie się obowiązkami sprawozdawczymi związanymi z przygotowaniem sprawozdań finansowych, a także rozliczeniami rocznymi z tytułu PIT i CIT.

Opublikowanie projektu w środku roku potwierdza, że tematyka cen transferowych stanowi jeden z priorytetów

Ministerstwa Finansów. Przewidziane projektem uregulowanie tych zagadnień w odrębnych działach ustaw o podatkach dochodowych jest tego potwierdzeniem. Należy tylko mieć nadzieję, że w toku prac nad projektem, a później podczas jego procedowania w parlamencie przy okazji pozytywnych modyfikacji nie dojdzie do niekorzystnych zmian dla podatników.

Paweł Kempa

prawnik, Kancelaria Prawna
Piszcz i Wspólnicy

¹ Tekst jednolity, Dz. U. z 2018 r. poz. 1509 ze zmianami (dalej także jako „ustawa o PIT”).

² Tekst jednolity, Dz. U. z 2018 r. poz. 1036 ze zmianami (dalej także jako „ustawa o CIT”).

³ <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12313855>

⁴ Poszczególne kategorie transakcji będą wskazywać znowelizowane art. 23x ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 11k ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

⁵ Tj. rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 września 2009 r. w sprawie sposobu i trybu określania dochodów osób fizycznych w drodze oszacowania oraz sposobu i trybu eliminowania podwójnego opodatkowania osób fizycznych w przypadku korekty zysków podmiotów powiązanych oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 września 2009 r. w sprawie sposobu i trybu określania dochodów osób prawnych w drodze oszacowania oraz sposobu i trybu eliminowania podwójnego opodatkowania osób fizycznych w przypadku korekty zysków podmiotów powiązanych.

⁶ Treść załączników do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych określają załączniki nr 1 oraz nr 2 do Projektu.

Aktualności

Międzynarodowa giełda kooperacyjna Contact-Contract MSV 2018, 1-2 października 2018 r., Brno (Czechy)

Ośrodek Enterprise Europe Network przy Fundacji Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości zaprasza przedsiębiorców z szeroko rozumianej branży inżynierskiej do wzięcia udziału w giełdzie kooperacyjnej Contact-Contract MSV 2018

zorganizowanej przy okazji 60 edycji wiodących czeskich targów The International Engineering Fair (MSV).

Dla kogo

Wydarzenie jest przeznaczone dla przedsiębiorców reprezentujących następujące branże:

- górnictwo, metalurgia, ceramika, przetwórstwo szkła,
- materiały i elementy do budowy maszyn,
- napędy, hydraulika i pneumatyka, technologia chłodzenia i klimatyzacja,

- energetyka i elektrotechnika,
- elektronika, automatyka i technologia pomiarowa,
- badania, rozwój, transfer technologii,
- maszyny do obróbki metalu i formowania, narzędzia,
- przemysł odlewniczy,
- spawalnictwo,
- technologia powierzchni,
- tworzywa sztuczne, guma, kompozyty,
- inżynieria chemiczna.

Udział w Contact-Contract MSV 2018 to unikalna szansa, aby zwiększyć

swoją konkurencyjność oraz zapoznać się z nowymi zagranicznymi rynkami i potencjalnymi partnerami biznesowymi.

Termin

Rejestracja na giełdę kooperacyjną trwa do **25 września 2018 r.** i odbywa się za pośrednictwem formularza zgłoszeniowego dostępnego online na stronie Fundacji Kaliski Inkubator Przedsiębiorczości.

Koszty

Uczestnictwo w giełdzie kooperacyjnej jest bezpłatne.

Kontakt

Enterprise Europe Network
tel.: (62) 765 60 58
e-mail: een@kip.kalisz.pl

Konferencja pt.: „Otwarcie na Skandynawię” 18 października 2018 r., Elbląg

Ośrodek Enterprise Europe Network działający przy Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA w Olsztynie zaprasza na doroczną konferencję „Otwarcie na Skandynawię”, która odbędzie się w Ratuszu Staromiejskim w Elblągu.

Cele konferencji

Celem wydarzenia jest przedstawienie stanu relacji gospodarczych pomiędzy regionem warmińsko-mazurskim a krajami skandynawskimi i nakreślenie perspektyw dalszego rozwoju tej współpracy.

Spotkania b2b

Bardzo ważną częścią wydarzenia jest networking biznesowy, czyli spotkania b2b przedsiębiorców z krajów skandynawskich z ich potencjalnymi partnerami z Polski. Umożliwią one bezpośredni kontakt pomiędzy przedsiębiorcami i próbę wykreowania relacji biznesowych.

Udział w spotkaniu jest możliwy po zarejestrowaniu się na platformie: <https://b2bharmo.com/ots2018/>

Dla kogo

Konferencja jest przeznaczona m.in. dla przedstawicieli branż:

- budowlanej (generalni wykonawcy i deweloperzy),
- meblarskiej (dystrybutorzy i projektanci),
- maszynowej,
- spożywczej,
- stoczniowej,
- turystycznej,
- IT,
- kosmetycznej,
- tekstylnej itd.

Organizatorzy

Organizatorem konferencji jest Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Spotkania b2b są organizowane przez Ośrodek Enterprise Europe Network przy Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA w Olsztynie.

Kontakt

een@wmarr.olsztyn.pl

Giełda Kooperacyjna podczas Targów DRONETECH 2018, 19-20 października 2018 r., Toruń

Ośrodek Enterprise Europe Network przy Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego zaprasza producentów, dystrybutorów oraz specjalistów zajmujących się tematyką dronów do wzięcia udziału w Międzynarodowej Giełdzie Kooperacyjnej towarzyszącej III edycji Targów DRONETECH.

Targi DRONETECH

Targi DRONETECH to już trzecie międzynarodowe wydarzenie w Toruniu, które łączy naukowców, biznesmenów oraz pasjonatów nowoczesnych technologii bezzałogowych. W programie, oprócz wystawy firm międzynarodowych, zostały także przewidziane konferencje ekspertów w dziedzinie technologii, prawa i bezpieczeństwa oraz socjologii. Szczególną pozycję zajmuje DRONETECH RACE CUP – wyścigi dronów, w których zsynchronizowana współpraca człowieka i maszyny dostarczy niezwyczajnych emocji.

Aby skorzystać z tej i innych atrakcji targowych, należy dokonać rejestracji poprzez formularz zgłoszeniowy (<http://dronetech-poland.com/>).

Dlaczego warto wziąć udział w Giełdzie Kooperacyjnej?

Giełda Kooperacyjna (spotkania b2b) daje możliwość zaprezentowania swojej oferty produktowej, technologicznej bądź badawczej nie tylko partnerom krajowym, ale przede wszystkim zagranicznym. Spotkania tego typu często owocują nawiązaniem długotrwałej współpracy o charakterze międzynarodowym.

Giełda Kooperacyjna to idealna platforma do:

- obserwacji rynku oraz zdobywania wiedzy o najnowszych branżowych trendach,
- przedyskutowania porozumień licencyjnych, produkcyjnych i dystrybucyjnych,
- dokonania identyfikacji potencjalnych partnerów do wzmocnienia działań eksportowych.

Koszty

Udział w Giełdzie Kooperacyjnej i Targach DRONETECH 2018 jest BEZPŁATNY! Uczestnicy mają obowiązek wcześniejszego zarejestrowania się.

Proces rejestracji udziału w Giełdzie Kooperacyjnej

Aby wziąć udział w Giełdzie Kooperacyjnej, należy do 12 października 2018 r. zarejestrować firmę za pośrednictwem systemu: <https://dronetech2018.b2match.io/>.

Po utworzeniu konta firmowego należy zalogować się do systemu za pośrednictwem linku otrzymanego na podany wcześniej adres mailowy. Po zalogowaniu należy uzupełnić profil firmowy o propozycję współpracy w zakresie oferty produktu, usługi, projektu badawczego, inwestycji czy zapotrzebowania na konkretny rodzaj porozumienia. Proces rejestracji odbywa się w języku angielskim.

Wybór partnera do rozmów

Od 24 września 2018 r. do 16 października 2018 r. każdy zarejestrowany uczestnik giełdy, którego profil został aktywowany, będzie mógł dokonać wyboru partnera do spotkań. Odbędzie się one w dniach 19-20 października 2018 r. Kilka dni przed rozpoczęciem

giełdy uczestnicy otrzymają osobisty harmonogram spotkań, który może być zaktualizowany. W planie spotkań zostaną zawarte informacje o czasie, numerze stolika oraz dane firmy, z którą zaaranżowano spotkanie.

Kontakt

Miłosz Warachewicz
tel.: (56) 699 54 80
e-mail: milosz.warachewicz@tarr.org.pl

Spotkania biznesowe dla branży spożywczej podczas SIAL PARIS 2018, 21-24 października 2018 r., Paryż (Francja)

Targi SIAL PARIS to jedna z najważniejszych międzynarodowych imprez targowo-wystawienniczych dla branży rolno-spożywczej na świecie. Szacuje się, że w targach weźmie udział ponad 7000 firm z ponad 110 krajów. W 21 sektorach wystawienniczych zostaną zaprezentowane wszystkie rodzaje produktów spożywczych, począwszy od składników, poprzez sprzęt, aż po produkty końcowe.

Podczas targów SIAL paryski Ośrodek Enterprise Europe Network Normandie oraz Paris Ile de France organizują międzynarodowe spotkania biznesowe. Czas trwania jednego spotkania to 45 minut.

Dla kogo?

Organizatorzy zapraszają na spotkania zarówno producentów (dostawców), jak i kupców reprezentujących następujące sektory:

- napoje,
- wyroby piekarskie, makarony,
- przyprawy,
- ciastka, przekąski i słodczyce, dżemy, desery owocowe,
- przetwory owocowo-warzywne,
- produkty mleczne,
- produkty mięsne i drobiowe,
- produkty mrożone,
- produkty regionalne,
- produkty ekologiczne,
- produkty bezglutenowe,
- zdrowa żywność i produkty naturalne,
- produkty posiadające certyfikat halal,
- produkty innowacyjne.

Koszty

Nabywcy (kupujący) biorą udział w spotkaniach bezpłatnie. Dostawcy i producenci ponoszą opłatę w wysokości 200 euro za zaaranżowane spotkanie. Koszty podróży i zakwaterowania wszyscy uczestnicy ponoszą we własnym zakresie.

Termin

Rejestracja na spotkania trwa do 7 października 2018 r.

Kontakt

Firmy z regionu Warmii i Mazur, które chciałyby wziąć udział w spotkaniach biznesowych, zapraszamy do kontaktu: j.stawecka@wmarr.olsztyn.pl

Polskie stoisko na Web Summit 2018, 5-8 listopada 2018 r., Lizbona (Portugalia)

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, w ramach realizacji Branżowego Programu Promocji IT/ICT, zaprasza polskie startupy reprezentujące sektor IT do skorzystania z możliwości promocji na polskim stoisku podczas najbliższej edycji Web Summit w Lizbonie.

Cel wydarzenia

Celem organizacji stoiska jest promocja oferty polskich startupów IT wśród zagranicznych odbiorców, w tym potencjalnych inwestorów i klientów. Niezależnie od tego, czy firma jest wystawcą na danym wydarzeniu, czy zwiedzającym, może skorzystać z różnych form nieodpłatnej promocji na polskim stoisku. Swoje materiały mogą przesyłać również firmy, których przedstawiciele nie biorą osobistego udziału w imprezie.

Oferta PARR

Firmom zainteresowanym promocją swojej oferty na polskim stoisku umożliwiamy:

- prezentację materiałów informacyjno-promocyjnych (ulotki, gadżety itp.),
- wyświetlanie filmów promocyjnych,
- skorzystanie ze stoiska w celu organizacji spotkań i prezentacji dla potencjalnych partnerów biznesowych.

Kontakt

Magdalena Zwolińska
e-mail: magdalena_zwolinska@parp.gov.pl

Giełda kooperacyjna na targach MEDICA, 12-14 listopada 2018 r., Düsseldorf (Niemcy)

Ośrodek Enterprise Europe Network przy Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości zaprasza do wzięcia udziału w spotkaniach biznesowych podczas międzynarodowych targów dla branży medycznej MEDICA.

Dla kogo są przeznaczone spotkania?

Giełda kooperacyjna jest przeznaczona przede wszystkim dla handlowców i producentów działających w branży medycznej, ale również dla lekarzy, farmaceutów, fizjoterapeutów, ordynatorów, dyrektorów i przedstawicieli szpitali, a także menadżerów administracyjnych szpitali i ośrodków medycznych.

Na czym polega giełda kooperacyjna?

- Uczestnicy w formularzu rejestracyjnym online określają profil swojej działalności oraz rodzaj współpracy, którą chcieliby nawiązać.
- Dane zarejestrowanych firm są umieszczane w katalogu online na stronie giełdy.
- Z katalogu online zarejestrowani uczestnicy dokonują wyboru firm, z których przedstawicielami chcieliby się spotkać podczas giełdy.
- Od 12 do 14 listopada przy ponumerowanych stolikach odbywają się serie uprzednio zaaranżowanych 30-minutowych spotkań pomiędzy dobranymi w pary firmami.

Oficjalnym językiem spotkań będzie język angielski.

Koszt

Koszt udziału w giełdzie kooperacyjnej wynosi:

- 200 euro; cena obejmuje rejestrację firmy i wpisanie do katalogu uczestników giełdy, organizację spotkań b2b, a także opiekę organizatorów wydarzenia w trakcie giełdy;

- 100 euro dla startupów założonych po 1 stycznia 2016 r. (po rejestracji firmy na giełdę należy wysłać organizatorowi giełdy kopię dokumentu potwierdzającego założenie firmy po tej dacie).

Uczestnicy pokrywają koszty transportu i zakwaterowania we własnym zakresie.

Opłata za udział w giełdzie kooperacyjnej nie obejmuje kosztów związanych z wejściem na targi.

Procedura rejestracyjna

Osoby zainteresowane wzięciem udziału w giełdzie kooperacyjnej podczas targów MEDICA powinny wypełnić formularz zgłoszeniowy online na stronie: <https://medica2018.b2match.io/home>, aby stworzyć profil firmy.

Będzie on zawierał:

- charakterystykę firmy i jej działalności,
- informacje dotyczące współpracy – Państwa oferta i rodzaj poszukiwanego partnera biznesowego.

Następnie profil firmy zostanie opublikowany w katalogu online na stronie internetowej giełdy. Każdy z uczestników może wybrać profile interesujących firm i poprosić o spotkania z ich przedstawicielami.

Termin rejestracji upływa 5 listopada 2018 r.

Kontakt

Agnieszka Promianowska
e-mail: agnieszka_promianowska@parp.gov.pl

Spotkania brokerskie podczas targów Nordic Organic Food Fair and Natural Products Scandinavia, 14–15 listopada 2018 r., Malmö (Szwecja)

Ośrodek Enterprise Europe Network przy Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA oraz ośrodek w Jönköping zapraszają do wzięcia udziału w spotkaniach

kooperacyjnych podczas targów Nordic Organic Food Fair and Natural Products Scandinavia.

Dla kogo?

Spotkania kooperacyjne są przeznaczone głównie dla firm, instytucji i organizacji z obszaru żywności naturalnej, które są zainteresowane znalezieniem partnerów do współpracy oraz realizacją nowych projektów pozwalających na zdobycie niezbędnej wiedzy z zakresu najnowszych trendów, innowacji technologicznych i produktowych.

Targi Nordic Organic Food Fair and Natural Products Scandinavia to największe tego typu wydarzenie skupiające przedstawicieli branży żywnościowej w Skandynawii. Co roku uczestniczy w nim ponad 500 wystawców z ponad 50 krajów. To także jedyne organiczne targi żywności i napojów odbywające się w tej części Europy. Stanowią one idealne miejsce dla firm, które szukają źródła najlepszej ekologicznej żywności i napojów.

Dlaczego warto wziąć udział w targach?

Najważniejszymi korzyściami związanymi z wzięciem udziału w spotkaniach b2b są:

- możliwość zaprezentowania swojej oferty, opracowanej technologii lub pomysłu;
- ustanowienie długotrwałej współpracy handlowej, technologicznej i przemysłowej z poznanym partnerem biznesowym, w tym partnerem zagranicznym;
- uzyskanie dostępu do wiedzy z zakresu innowacyjnych, nowatorskich, kreatywnych rozwiązań, trendów i technologii;
- uruchomienie nowych projektów współpracy;
- zdobycie przewagi konkurencyjnej.

Koszty i zgłoszenia

Udział w spotkaniach biznesowych jest bezpłatny.

Zgłoszenia na giełdę są przyjmowane **do 31 października 2018 r.** poprzez platformę internetową: <https://nordic-organic-natural-matchmaking.b2match.io/>.

Kontakt

Miłosz Warachewicz,
tel.: +48 (56) 699 54 80
e-mail: miłosz.warachewicz@tarr.org.pl.

Polskie stoisko podczas targów Global Game Exhibition G-STAR 2018, 15–18 listopada 2018 r., Pusan (Republika Korei)

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, w ramach realizacji Branżowego Programu Promocji IT/ICT, zaprasza polskie startupy reprezentujące sektor ICT do skorzystania z możliwości promocji na polskim stoisku podczas najbliższej edycji Global Game Exhibition G-STAR 2018 w Pusan.

Cel wydarzenia

Celem organizacji stoiska jest promocja oferty polskich startupów ICT wśród zagranicznych odbiorców, w tym potencjalnych inwestorów i klientów. Niezależnie od tego, czy firma jest wystawcą na danym wydarzeniu, czy zwiedzającym, może skorzystać z różnych form nieodpłatnej promocji na polskim stoisku. Swoje materiały mogą przysyłać również firmy, których przedstawiciele nie biorą osobistego udziału w imprezie.

Oferta PARP

Firmom zainteresowanym promocją swojej oferty na polskim stoisku umożliwiamy:

- prezentację materiałów informacyjno-promocyjnych (ulotki, foldery itp.),
- wyświetlanie materiałów audio-wizualnych z ofertą firmy na dostępnych ekranach (filmy promocyjne, prezentacje itp.),
- skorzystanie ze stoiska w celu organizacji spotkań i prezentacji dla potencjalnych partnerów biznesowych.

Uczestnicy we własnym zakresie pokrywają koszty transportu i zakwaterowania podczas wydarzenia, jak również bilety wejściowe na targi G-STAR.

Kontakt

Sławomir Biedermann
e-mail: sławomir_biedermann@parp.gov.pl

Misja do Japonii dla MŚP i klastrów z branży nanotechnologii, 30 stycznia – 1 lutego 2019 r., Tokio (Japonia)

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości zaprasza firmy i klastry związane z branżą nanotechnologii do wzięcia udziału w misji do Japonii, która odbędzie się podczas międzynarodowych targów i konferencji „nano tech 2019”.

Organizator

Organizatorem misji jest EU-Japan Centre for Industrial Cooperation (EUJCIC) należący do Enterprise Europe Network.

Dla kogo?

Do udziału w misji zaproszeni są przedstawiciele MŚP i klastrów branży materiałowej, pomiarowej, produkcyjnej i wszystkich dziedzin, gdzie zastosowanie znajdują rozwiązania nanotechnologiczne.

Oferta

Członkowie misji będą mieli możliwość m.in.:

- zaprezentować się na targach „nano tech 2019” w Tokio,
- poznać branżę nanotechnologii w Japonii,
- nawiązać nowe kontakty biznesowe,
- uczestniczyć w bilateralnych spotkaniach.

Koszty

EUJCIC pokrywa koszty związane z organizacją misji, takie jak koszt wynajmu

stoiska, dostępu do systemu umawiania spotkań, tłumaczeń ustnych itp. Organizacja misji jest finansowana ze środków Unii Europejskiej. Uczestnicy pokrywają koszty przelotu, zakwaterowania i wyżywienia.

Termin rejestracji

Termin rejestracji mija 4 października 2018 r.

Kontakt

Więcej informacji nt. misji, w tym szczegółowe kryteria udziału w niej, można znaleźć na stronie <https://www.eu-japan.eu/events/nanotech-cluster-sme-mission>.

Dodatkowych informacji udziela Diane Lula

e-mail: d.lula@eu-japan.eu

Oferty współpracy

Austria

Austriacka firma poszukuje międzynarodowych dystrybutorów w sektorze opieki zdrowotnej, którzy są zainteresowani dołączeniem do swojej oferty produktów okulistycznych mających zastosowanie podczas symulacji operacji oka. Chodzi m.in. o syntetyczne oczy i szkoleniowy sprzęt chirurgiczny. Numer referencyjny BOAT20180724001

Chińska Republika Ludowa

Chińska firma specjalizująca się w imporcie żywności i towarów konsumpcyjnych z Unii Europejskiej poszukuje dostawców takich produktów. Przedsiębiorstwo jest szczególnie zainteresowane takimi artykułami spożywczymi jak piwo, soki, olej słonecznikowy, mleko, wino itd. Dostarczane produkty powinny spełniać wymagania stawiane wyrobom spożywczym w UE i Chinach. Firma jest zainteresowana zawarciem umowy agencyjnej. Numer referencyjny BRCN20180803003

Chińska firma specjalizująca się w sprzedaży żywności i artykułów codziennego użytku poszukuje europejskich dostawców dietetycznej żywności, np. białka w proszku lub podobnych produktów uzupełniających. Przedsiębiorstwo jest zainteresowane zawarciem umowy dystrybucyjnej. Numer referencyjny BRCN20180803002

Holandia

Holenderski hurtownik ekologicznych opakowań poszukuje dostawców butelek wielokrotnego użytku, aby rozszerzyć swoją ofertę. Produkty powinny być wykonane z najlepszych trwałych materiałów, takich jak stal nierdzewna, lub z materiałów pochodzenia biologicznego, i być dostarczane pod własną marką. Proponowany rodzaj współpracy to umowa o świadczenie usług dystrybucyjnych. Numer referencyjny BRNL20180405001

Izrael

Izraelska firma specjalizująca się w imporcie surowców polimerowych

(granulatów) jest zainteresowana zawarciem porozumienia handlowego z zagranicznymi producentami wysokiej jakości wyrobów tego typu. Przedsiębiorstwo jest szczególnie zainteresowane nawiązaniem współpracy z dostawcami HDPE (polietylen o wysokiej gęstości), LLDPE (polietylen o niskiej gęstości liniowej), PE (polietylen), PET (politereftalan etylenu), PP (polipropylen), PC (poliwęglan) itd. Numer referencyjny BRIL20180726001

Izraelska firma specjalizująca się w produkcji wyrobów kosmetycznych na bazie minerałów z Morza Martwego poszukuje partnerów handlowych. Przedsiębiorstwo jest zainteresowane nawiązaniem współpracy z sieciami handlowymi, lokalnymi franczyzobiorcami i dystrybutorami. Numer referencyjny BOIL20180718001

Katar

Katarski importer produktów medycznych poszukuje dostawców innowacyjnych wyrobów z tej dziedziny. Urządzenia powinny spełniać standardy

ISO i być zgodne z wymaganiami unijnej dyrektywy medycznej. Firma jest szczególnie zainteresowana nawiązaniem współpracy z partnerami dostarczającymi wyroby mające zastosowanie w onkologii, ginekologii, okulistyce i endokrynologii. Preferowana forma współpracy to umowa o świadczenie usług dystrybucyjnych. Numer referencyjny BRQA20180724001

Litwa

Litewskie przedsiębiorstwo projektujące i produkujące odzież tekstylną z logotypami firmowymi (odzież korporacyjna) poszukuje partnerów, którzy mogliby wyprodukować ubrania według określonych dostarczonych wzorów. Dotychczasowi klienci firmy to banki, sklepy detaliczne, hotele, restauracje, linie lotnicze i zakłady opieki zdrowotnej. Firma jest zainteresowana zawarciem umowy produkcyjnej. Numer referencyjny BRLT20180806001

Rumunia

Rumuński producent papierowych opakowań dla przemysłu piekarniczego jest zainteresowany współpracą z międzynarodowymi dostawcami papieru. Przedsiębiorstwo dostarcza na rynek m.in. takie kategorie opakowań papierowych, jak torby na zakupy z uchwyty, opakowania na wyroby cukiernicze i fast foody oraz opakowania dla przemysłu farmaceutycznego. Potencjalni partnerzy powinni być w stanie dostarczyć papier zgodnie z wymaganiami dotyczącymi jego rozmiaru, ilości i grubości. Firma jest zainteresowana zawarciem umowy produkcyjnej. Numer referencyjny BRRO20170727001

Rumuńska firma zajmująca się handlem częściami samochodowymi i akcesoriami (opony, olej, akumulatory itp.) poszukuje zagranicznych producentów i dystrybutorów tego typu wyrobów. Przedsiębiorstwo jest zainteresowane zawarciem umowy o świadczenie usług dystrybucyjnych. Numer referencyjny BRRO20180709001

Rumuńska firma specjalizująca się w handlu kwiatami i produktami służącymi do pielęgnacji roślin poszukuje plantatorów oraz dystrybutorów kwiatów ciętych i roślin przeznaczonych do hodowli w domach, w ogrodach, na balkonach i na powierzchniach handlowych. Współpraca z potencjalnymi partnerami będzie oparta na umowach dystrybucyjnych. Numer referencyjny BRRO20180627001

Serbia

Serbska firma zajmująca się importem, produkcją, pakowaniem i dostarczaniem przypraw oraz sprzętu gastronomicznego poszukuje dostawcy nowych przypraw, a także partnera, który dostarczy nowatorskie rozwiązania hotelowe i restauracyjne, w tym np. innowacyjny sprzęt i opakowania, ale także rozwiązania redukujące koszty funkcjonowania punktów gastronomicznych oraz hoteli. Preferowana forma współpracy to *joint venture*. Numer referencyjny BRRS20160518001

Szwecja

Szwedzka firma specjalizująca się w dostarczaniu na skandynawskie rynki produktów chemicznych poszukuje dostawców takich wyrobów. Firma jest zainteresowana zawarciem umowy o świadczenie usług dystrybucyjnych. Numer referencyjny BRSE20170823001

Szwedzka firma mająca wieloletnie doświadczenie w dostarczaniu na skandynawskie rynki przemysłowych produktów chemicznych poszukuje producentów lub dostawców takich wyrobów. Numer referencyjny BRSE20170823001

Wielka Brytania

Brytyjski sprzedawca materiałów budowlanych i artykułów do majsterkowania (*Do-It-Yourself*) jest zainteresowany nawiązaniem współpracy z nowymi dostawcami. Firma zamierza zawrzeć umowę produkcyjną lub dystrybucyjną. Numer referencyjny BRUK20180424001

Brytyjska firma opracowuje i wdraża innowacyjną technologię zabezpieczania cyberprzestrzeni za pomocą kwantowych kluczy szyfrowania. To rozwiązanie ma szereg zastosowań, w tym m.in. w obszarze wojskowości, przemysłowego Internetu rzeczy oraz systemu transportu dla inteligentnych miast. Przedsiębiorstwo jest zainteresowane zawarciem umowy produkcyjnej z partnerem, który może dostarczyć sprzętowe moduły bezpieczeństwa. Numer referencyjny BRUK20180213002

Brytyjska firma poszukuje producenta stożkowych kolumn oświetleniowych wykonanych z lekkiej ocynkowanej stali. Potencjalny partner byłby współodpowiedzialny za realizację międzynarodowych kontraktów zamówieniowych. Wyroby powinny być wykonane zgodnie z normą BS EN ISO 9001:2015. Przedsiębiorstwo jest zainteresowane zawarciem umowy produkcyjnej. Numer referencyjny BRUK20180612001

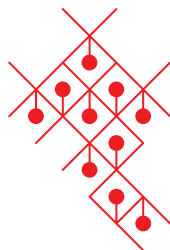
Brytyjski hurtownik i pośrednik w sprzedaży wysokiej jakości wyświetlaczy LED i znaków, który współpracuje z prestiżowymi klientami z wielu sektorów, w tym z branży handlu detalicznego, motoryzacyjnego i rekreacyjnego, poszukuje producentów i dostawców wysokiej jakości innowacyjnych wyświetlaczy, oświetlenia obiektów, oznakowań cyfrowych i innych tego typu produktów. Firma oferuje usługi dystrybutorskie. Numer referencyjny BRUK20170816001

Włochy

Włoska firma specjalizująca się w handlu komponentami elektrycznymi, elektro-mechanicznymi i elektronicznymi (kable elektryczne, materiały do lutowania, maszyny, przełączniki i przelączniki itp.) przeznaczonymi dla rynku motoryzacyjnego i pojazdów przemysłowych poszukuje dostawców takich wyrobów. Przedsiębiorstwo jest zainteresowane zawarciem umowy agencyjnej lub umowy o świadczenie usług dystrybucyjnych. Numer referencyjny BRIT20180606001

Więcej ofert współpracy zagranicznej znajdą Państwo w bazie POD na stronie:
www.een.org.pl (zakładka Oferty współpracy).

Polska

Polskie stoisko podczas

Global Game Exhibition G-STAR

15-17 listopada 2018 r., Pusan (Korea Południowa)

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, w ramach realizacji Branżowego Programu Promocji IT/ICT, organizuje stoisko podczas międzynarodowych targów gier komputerowych G-STAR

W ramach stoiska polskie firmy reprezentujące sektor ICT, w tym branżę gier komputerowych, będą mogły m.in. nieodpłatnie:

- zaprezentować materiały promujące produkty i usługi,
- wyświetlać filmy promocyjne,
- skorzystać z przestrzeni do spotkań b2b.

Materiały promocyjne mogą przekazać również firmy, które nie planują wyjazdu do Pusan.

kontakt: slawomir_biedermann@parp.gov.pl

Więcej informacji na temat Branżowego Programu Promocji IT/ICT: <https://ict.trade.gov.pl/>

Stoisko informacyjno-promocyjne podczas Global Game Exhibition G-STAR 2018 zostanie zorganizowane w ramach realizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości Branżowego Programu Promocji branży IT/ICT na lata 2016-2019, w ramach poddziałania 3.3.2 Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.